

PATVIRTINTA
Vilniaus miesto savivaldybės tarybos
2015 m. birželio 17 d.
sprendimu Nr. 1-82

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
2015 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS**

TURINYS

I.	Įvadas	4
	1. Bendroji informacija	4
	2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai	4
	3. Socialinių paslaugų plano rengėjai	5
II.	Būklės analizė	6
	4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas	6
	4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis	6
	4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai	7
	5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė	16
	5.1. Socialinių paslaugų įstaigos, teikiančios socialinės globos, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose bei laikino apnakvindinimo paslaugas	16
	5.2. Socialinių paslaugų įstaigos, teikiančios socialinės priežiūros ir bendrąsias socialines paslaugas	21
	5.3. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo Savivaldybės seniūnijose pakankamumo lygis	27
	6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas	32
	6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė	34
	7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų pareigybių skaičius Savivaldybei pavaldžiose socialinių paslaugų įstaigose 2014-12-31	42
	8. 2014 metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga	42
III.	Uždaviniai ir priemonių planas	43
	9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys	43
	10. 2015 metų priemonių planas	43
	11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis	49
IV.	Finansavimo planas	50
	12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai ir būdai	50
	12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas	52
	13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai	53
	14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai	53
	15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytų priemonių finansavimu	53
V.	Plėtros vizija ir prognozė	53
	16. Socialinių paslaugų plėtros vizija 2015–2017 metams	53
	17. Prognozuojamos socialinės paslaugos	55
	18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis	55
	19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams	55
	20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas	56
VI.	Plano įgyvendinimo priežiūra	56

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai	56
22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra ir įvertinimo rezultatai	56
23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas	56
VII. Informacijos šaltiniai	57
VIII. Priedas „Socialinių paslaugų rūšys“	59

I. ĮVADAS

1. Bendroji informacija

Vadovaudamosi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu ir siekdamos nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis pagal gyventojų poreikius, savivaldybės kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planus. Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) 2015 m. socialinių paslaugų planas (toliau – Socialinių paslaugų planas) rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-11-15 nutarimu Nr. 1132 patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.

Socialinių paslaugų planas atitinka Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014-11-12 sprendimu Nr. 1-2087 patvirtintą 2015–2017 m. veiklos planą.

Vilniaus miesto savivaldybės taryba 2010-11-24 sprendimu Nr. 1-1778 patvirtino Vilniaus miesto 2010–2020 m. strateginį planą, kurio 1 prioritetas „Laiminga visuomenė“ yra skirtas vilniečių gyvenimo kokybei gerinti. Šio prioriteto 1.3 tikslas – „Užtikrinta visavertė ir saugi socialinė aplinka“ – apima socialinių paslaugų įstaigų tinklo plėtrą, jo optimizavimą, paslaugų prieinamumo bei kokybės gerinimą vaikams, jaunimui ir šeimoms, senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims, socialinės rizikos asmenims, taip pat socialinio būsto prieinamumo ir efektyvaus valdymo užtikrinimą.

Rengiant Socialinių paslaugų planą naudoti Lietuvos statistikos departamento, Vilniaus teritorinės darbo biržos duomenys, Savivaldybės administracijos struktūrinių dalinių, Savivaldybės administracijos departamentų reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų, kitų įstaigų bei organizacijų pateikta informacija.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

2.1. užtikrinti socialinių paslaugų teikimą socialinės rizikos vaikams, socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams, neįgaliems vaikams bei jaunimui;

2.2. užtikrinti socialinių paslaugų teikimą suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;

2.3. užtikrinti socialinių paslaugų teikimą suaugusiems socialinės rizikos asmenims;

2.4. užtikrinti, kad socialinės paslaugos Savivaldybės gyventojams būtų teikiamos laikantis socialinio teisingumo principo;

2.5. socialinių paslaugų tinklą vystyti taip, kad būtų užtikrintas paslaugų prieinamumas, jų teikimas kuo arčiau kliento namų;

2.6. užtikrinti asmens teisę gauti socialines paslaugas namuose, bendruomenėje, o nesant galimybės – pačiam pasirinkti savo gyvenamąją vietą;

2.7. plėtoti socialines paslaugas asmenims, atsidūrusiems socialinėje atskirtyje, skatinti jų socialinę adaptaciją, reabilitaciją ir integraciją į visuomenę;

2.8. siekiant teikti aukštos kokybės socialines paslaugas, skatinti socialinės paramos specialistų, socialinių darbuotojų profesinių kompetencijų kėlimą, užtikrinti, kad jų darbo krūviai atitiktų nustatytus normatyvus;

2.9. teikiant socialines paslaugas bendradarbiauti su Vilniaus miesto nevyriausybinėmis ir kitomis organizacijomis;

2.10. telkti socialinių paslaugų įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų, socialinio darbo specialistų ir savanorių pastangas įgyvendinant socialinių paslaugų planą: siekti, kad socialinė pagalba būtų efektyvi ir skatintų pačius asmenis, ypač socialinės rizikos asmenis ir šeimas, būti savarankiškais, aktyviais ir visaverčiais visuomenės nariais, o ne vien naudotis pasyvia pinigine parama.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Vilniaus miesto savivaldybės 2015 m. socialinių paslaugų planą rengė Savivaldybės

administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento direktoriaus pavaduotoja Rasa Laiconienė, Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Socialinės paramos skyriaus (toliau – Socialinės paramos skyrius) vedėja Vilma Šilalienė, Socialinės paramos skyriaus vyriausiosios specialistės Ineta Baguckienė ir Viktorija Aušrienė.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

Eil. nr.	Rodiklis	Gyventojų (šeimų) skaičius 2013 m.	Gyventojų (šeimų) skaičius 2014 m.
1	2	3.	4.
1.	Gyventojų skaičius, iš jų:	537 152	539 707¹ 648 697 ²
1.1.	vyrų	240 662	241 732
1.2.	moterys	296 490	297 975
1.3.	vaikai (iki 18 m.)	96 452	97 623
1.4.	darbingo amžiaus gyventojai, iš jų:	346 600	347 909
1.4.1.	darbingo amžiaus vyrai	163 787	164 164
1.4.2.	darbingo amžiaus moterys	182 813	183 586
1.4.3.	registruoti bedarbiai	28 100	23 800
1.5.	pensinio amžiaus gyventojai	104 187	103 955
1.6.	vaikai su negalia ³ (iki 18 m.)	264	267
1.7.	suaugę asmenys su negalia ⁴ (nuo 18 m.)	1959	2026
2.	Šeimos ir vaikai		
2.1.	socialinės rizikos šeimos ir socialinių įgūdžių stokojančios šeimos	1149	1031
2.2.	vaikų skaičius socialinės rizikos šeimose ir socialinių įgūdžių stokojančiose šeimose	1901	1734
2.3.	vaikus globojančios šeimos	594	601
2.4.	šeimose globojami vaikai	714	708
2.5.	įvaikinti vaikai	48	19
2.6.	smurtą patyrę vaikai	257	178
2.7.	vaikai, kuriems skirtos minimalios priežiūros priemonės	54	63
2.8.	vaikai, kuriems skirtos vidutinės priežiūros priemonės	19	31
3.	Suaugę socialinės rizikos asmenys		
3.1.	narkotikų vartotojai	3183	3272
3.2.	sergamumas narkomanija ⁵	139	150
3.3.	benamiai ⁶	1294	1596
3.4.	sergamumas tuberkulioze ⁷	122	123
3.5.	sergamumas ŽIV ⁸	29	7

¹ Lietuvos statistikos departamento duomenys

² Vilniaus teritorinės ligonių kasos duomenys

³ Pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais

⁴ Pirmą kartą pripažinti neįgaliaisiais

⁵ Nustatyti nauji narkotikų vartotojų atvejai

⁶ Asmenys, įtraukti į Benamių ir elgetaujančių asmenų Vilniaus mieste apskaitos informacinę sistemą

⁷ Nustatyti nauji tuberkuliozės atvejai

⁸ Nustatyti nauji ŽIV atvejai

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

Gyventojų socialinių paslaugų poreikius bei socialinio tinklo kūrimąsi lemia tiek objektyvūs, tiek ir subjektyvūs veiksniai: visuomenės senėjimas, vidutinės gyvenimo trukmės ilgėjimas, nedarbas, negalia, alkoholio, narkotinių ir kitų psichotropinių medžiagų vartojimas, psichologinė, fizinė ar seksualinė prievarta, motyvacijos keisti situaciją stoka.

Socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai analizuojami pagal išskirtas 3 žmonių socialines grupes:

- 1) vaikai ir šeimos, t. y. likę be tėvų globos ir/ ar neįgalūs vaikai, socialinės rizikos vaikai, vaikai iš socialinės rizikos šeimų ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų (toliau – socialinės rizikos šeimos);
- 2) senovo amžiaus ir neįgalūs asmenys;
- 3) socialinės rizikos asmenys.

4.2.1. Vaikai ir šeimos

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2014 m. Vilniaus miesto savivaldybėje gyveno arti 540 tūkst. asmenų, iš jų 97,6 tūkst. – vaikai iki 18 metų. Pastarieji sudaro 18 proc. visų savivaldybės gyventojų.

Vilniaus miesto socialinės paramos centro (toliau – Socialinės paramos centras) duomenimis, 2014 m. socialinės rizikos šeimų apskaitoje buvo 701 šeima, jose augo 1147 vaikai, o socialinių įgūdžių stokojančių šeimų sąrašuose buvo 330 šeimų, jose augo 587 vaikai; iš viso – 1031 šeima ir 1734 vaikai. 2014 m. į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą arba socialinių įgūdžių stokojančių šeimų, auginančių vaikus, sąrašą buvo įrašytos 184 naujos šeimos, išbrauktos 185 šeimos, iš jų 50 (27 proc.) – dėl teigiamų pokyčių, 43 (23 proc.) – dėl apribotų tėvų teisių (žr. lentelę žemiau). Pastarųjų metų duomenys rodo, kad šeimų, įtrauktų į socialinės rizikos šeimų bei socialinių įgūdžių stokojančių šeimų, apskaitą, ir šeimų, išbrauktų iš minėtos apskaitos, skaičiai beveik susilygino, taip pat po truputį auga šeimų, išbrauktų iš apskaitos dėl teigiamų pokyčių, skaičius. Šeimoms, įvykdžiusiems iškeltus uždavinius, socialinės priežiūros paslaugos neteikiamos, manoma, kad jos pajėgios savarankiškai auginti ir ugdyti savo nepilnamečius vaikus, sukurti sveiką ir saugią aplinką.

Socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų pasiskirstymas pagal išbraukimo iš apskaitos priežastis 2012–2014 m.⁹

Išbraukimo iš apskaitos priežastys								
Metai	Dėl teigiamų pokyčių	Dėl apribotų tėvų teisių	Dėl tėvų mirties	Dėl vaiko tapimo pilnamečiu	Dėl vaikų gyvenamosios vietos nustatymo su tėvu	Dėl šeimos išsikėlimo iš Vilniaus miesto	Dėl atskyrimo dėl motinos ligos	Dėl vaiko mirties
2012	34 šeimos 18 %	68 šeimos 36 %	2 šeimos 1 %	39 šeimos 20,5 %	5 šeimos 2,5 %	37 šeimos 19,5 %	4 šeimos 2 %	1 šeima 0,5 %
	Iš viso – 190 šeimų							
2013	47 šeimos 26 %	46 šeimos 25 %	7 šeimos 4 %	33 šeimos 18 %	1 šeima 0,5 %	45 šeimos 25 %	3 šeimos 1,5 %	-
	Iš viso – 182 šeimos							
2014	50 šeimų 27 %	43 šeimos 23 %	7 šeimos 4,5 %	35 šeimos 19 %	6 šeimos 3 %	41 šeima 22 %	2 šeimos 1 %	1 šeima 0,5 %
	Iš viso – 185 šeimos							

⁹ Vilniaus miesto socialinės paramos centro duomenys

Šeimos priskyrimą socialinės rizikos grupei paprastai lemia keletas tarpusavyje susijusių veiksnių:

- suaugusių šeimos narių priklausomybės ligos (piktnaudžiavimas alkoholiu, narkotinėmis ar psichotropinėmis medžiagomis);
- gyvenimo sąlygų, tinkamų vaikų fiziniam, protiniam, dvasiniam ir doroviniam vystymuisi, neužtikrinimas (socialinių įgūdžių prižiūrėti vaikus stoka, nedalyvavimas vaikų auklėjime bei ugdyme, vaikų mokyklos nelankymas, gaunamos valstybės paramos naudojimas ne šeimos ir vaikų interesams);
- psichologinis, fizinis, seksualinis smurtas;
- nedarbas, finansiniai sunkumai, įsiskolinimai už būstą;
- motyvacijos savarankiškai spręsti savo problemas stoka;
- sveikatos, psichologinės problemos (tėvų ar vieno iš tėvų psichinė liga, sudėtinga socialinė adaptacija po psichinės ligos ir kt.).

Daugelis šių šeimų gyvena itin skurdžiomis sąlygomis. Sunki materialinė padėtis kelia įtampą tarp šeimos narių, turi įtakos psichologinio klimato šeimoje blogėjimui, dažniems konfliktams, skatina bėgti nuo realybės vartojant alkoholį ar įvairias psichotropines medžiagas. Tokiu būdu šeimos nariai patenka į uždara problemų ratą. Socialinėmis paslaugomis galima sumažinti neigiamas socialinių problemų pasekmes. Labai svarbios yra socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms, prevencinis darbas vaikų dienos centruose, dienos užimtumo grupėse. Socialiniai darbuotojai su socialinės rizikos šeima dirba pagal individualaus darbo planą, kuriame iškeliamas tikslas ir numatomi uždaviniai, įpareigojantys šeimą imtis tam tikrų veiksmų, gerinančių šeimos gyvenimo sąlygas, užtikrinančių vaikų poreikių tenkinimą, sudarančių sąlygas vaikams saugiai augti ir vystytis namuose, gerinančių šeimos narių tarpusavio santykius ir bendravimą. Daugelio socialinės rizikos šeimų problema yra piktnaudžiavimas alkoholiu ir priklausomybės nuo jo, todėl darbo su šeima eigoje ypatingai svarbu šeimos narius motyvuoti keisti gyvenimo būdą, skatinti suvokti priklausomybės žalą šeimai ir vaiko gerovei.

Siekiant mažinti problemų mastą, spektrą bei socialinių paslaugų poreikį, labai svarbi yra prevencija. Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyriuje dirbantys 3 psichologai individualiai konsultuoja asmenis, priklausomus nuo alkoholio/ narkotikų, ir kitus psichologinių problemų (vaikų auklėjimo sunkumų, sudėtingų tarpusavio santykių šeimoje) turinčius asmenis, taip pat vaikus, kurie turi mokymosi sunkumų, elgesio problemų ar nelanko mokyklos. 2014 m. suteiktos 1205 psichologų konsultacijos 250 asmenų. Individualių konsultacijų metu padedama atpažinti priklausomybės nuo alkoholio/ narkotikų simptomus, suteikiama žinių apie priklausomybę kaip ligą, jos eigą, gydymo būdus, atkryčio prevenciją, siekiama formuoti teigiamą požiūrį į save bei išorinį pasaulį, įveikti beviltiškumo ir bejėgiškumo jausmą, jaustis atsakingu ir kontroliuojančiu savo veiksmus, surasti kasdienių problemų sprendimus, atrasti savo stipriąsias puses, įveikti stresą, vaikų auklėjimo sunkumus, gebėti spręsti tarpasmeninius konfliktus ir kt.

Be to, Socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyriaus psichologai 2014 m. organizavo 51 tėvystės įgūdžių ugdymo užsiėmimą, kuriuose dalyvavo 77 asmenys. Užsiėmimų metu tėvams buvo suteiktos žinios apie tinkamo vaiko elgesio skatinimą, tinkamo pavyzdžio šeimoje svarbą, aiškių taisyklių vaikui nustatymą, tėvai dalijosi patirtimi, analizavo įvairias situacijas, iškilančias kasdieniame gyvenime bendraujant su vaikais. 3 kartus per savaitę psichologai organizavo socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo užsiėmimus bei teikė individualias konsultacijas Socialinės paramos centro vaikų dienos centrus lankantiems vaikams. 2014 m. įvyko 95 užsiėmimai, juose dalyvavo 83 vaikai, kuriems buvo ugdomi bendravimo, klausymosi, bendradarbiavimo įgūdžiai, lavinamas jų emocinis intelektas, vaikai buvo skatinami pasitikėti savimi, išreikšti savo nuomonę. 2014 m. metais taip pat buvo pradėti organizuoti saugaus prieraišumo mokymai (16 užsiėmimų), skirti besilaukiančioms ir neseniai pagimdžiusioms moterims bei jų partneriams. Mokymų tikslas – sukurti saugų ir stiprų ryšį tarp mamos ir kūdikio,

mokyti būsimas mamas rūpinti savo vaikais, ugdyti jų atsakingumą bei motiniškumą.

Dirbant su socialinės rizikos šeimomis labai svarbus yra komandinis darbas, bendradarbiavimas su kitomis institucijomis ir organizacijomis. Socialiniai darbuotojai nuolat bendradarbiauja, keičiasi informacija su ugdymo įstaigų pedagogais, policijos pareigūnais, dienos centrų darbuotojais ir kitais specialistais. Nuolat palaikomas ryšys su Vaiko teisių apsaugos skyriaus darbuotojais, organizuojami tarpžinybiniai susirinkimai, kuriuose sprendžiami vaikų gražinimo į šeimą ir paėmimo iš šeimos, socialinės globos (rūpybos) peržiūros ir kiti klausimai. Vilniaus miesto socialinės paramos centro duomenimis, visuomenėje vis labiau yra matomas ir girdimas socialinis darbas, bendruomenė aktyviau stebi savo narių problemas, informuoja vaiko teisių apsaugos specialistus apie neprižiūrimus vaikus ir tėvų piktnaudžiavimą alkoholiu ar narkotinėmis medžiagomis, policijos pareigūnai operatyviai reaguoja ir nukreipia asmenis į pagalbą teikiančias institucijas.

Savalaikis ir kompleksinis socialinės rizikos šeimų ir jų narių problemų sprendimas, suteikiant pagalbą krizės situacijoje, turi užtikrinti vaikams galimybę augti biologinėje šeimoje. Vis dėlto, dėl per vėlai pastebėtų problemų, šeimai laiku nesuteiktų paslaugų kartais neužkertamas kelias vaiko teisių pažeidimams, todėl vaikai turi būti paimami iš šeimos ir apgyvendinami krizių centruose (trumpalaikės globos centruose), vaikų globos namuose. Įgyvendinus Europos Sąjungos lėšomis finansuotą projektą „Grupinio gyvenimo namų vaikams, šeimos paramos centro ir krizių centro motinoms ir vaikams įkūrimas“, 2013 m. rugsėjo mėn. atidarytas Vilniaus miesto krizių centro naujas padalinys – Grupinio gyvenimo namai, kuriuose teikiamos socialinės paslaugos socialinės rizikos šeimų vaikams, negaunantiems reikiamos priežiūros šeimoje, arba kurių šeimose įvyko nelaimė, o vaikų palikimas šeimoje, išgyvenančioje krizę, kelia pavojų jų sveikatai ir gyvybei. Šiems vaikams teikiama trumpalaikė socialinė globa, kol jie bus gražinti į šeimą arba priimtas sprendimas skirti laikinąją arba nuolatinę globą. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad dalis moterų, kurioms grėsė vaikų paėmimas, buvo apgyvendintos Vilniaus miesto krizių centre, siekiant, kad vaikai augtų šeimoje.

Tais atvejais, kai nėra galimybės vaikų gražinti į biologinę šeimą, o artimi giminaičiai nenori jų globoti ar neatitinka globėjams keliamų reikalavimų, vaikams nustatoma laikinoji arba nuolatinė globa ir jie apgyvendinami socialinės globos namuose. Savivaldybė 2012 m. finansavo 455 vaikų, likusių be tėvų globos, apgyvendinimą socialinės globos namuose, 2013 m. – 415 vaikų, 2014 m. – 332 vaikų. Pažymėtina, kad institucinė globa netenkina vaiko poreikių, jiems sudėtingiau pasirengti savarankiškam gyvenimui. Iš globos institucijos išėjusio vaiko situacija dažnai būna sudėtingesnė nei šeimoje globojamo vaiko.

2014 m. Vilniaus miesto savivaldybėje buvo įregistruotos 2 šeimynos, kuriose augo 14 vaikų, iš jų 10 – vilniečių. 2014 m. priskaičiuota 601 vaikus globojanti šeima, globojamų vaikų skaičius – 708. Iš jų 114 šeimų (19 proc.) globojo 128 nesusietus giminystės ryšiais vaikus, pagalbos pinigai buvo mokami 59 šeimoms (asmenims). 2012–2014 m. dinamika pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

Vaikus globojančių šeimų ir jose augančių vaikų skaičiaus dinamika 2012–2014 metais

Metai	Vaikus globojančios šeimos	Šeimose globojamų vaikų skaičius	Pagalbos pinigus gaunančios šeimos	Vaikų skaičius pagalbos pinigus gaunančiose šeimose
2012	580	700	40	51
2013	594	714	62	79
2014	601	708	59	73

Siekiant sukurti vaiko gerovę užtikrinančių paslaugų ir priemonių sistemą, kuri sudarytų palankias sąlygas vaikui augti saugioje aplinkoje ir gauti reikiamą pagalbą, 2013-05-15 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-1225 patvirtinta *Vaiko gerovės plėtros 2013–2020 m. strategija* (toliau – Strategija). Strategijos tikslas – atsižvelgiant į vaiko poreikius ir interesus,

sudaryti prielaidas vaikui augti biologinėje šeimoje ir saugioje aplinkoje, plėtojant prevencinių ir kompleksinių paslaugų prieinamumą vaikui ir šeimai, o netekusiam tėvų globos vaikui – tinkamas globos (rūpybos) ar įvaikinimo sąlygas, kurios atitiktų geriausius vaiko interesus bei poreikį augti šeimos aplinkoje arba aplinkoje, artimoje šeimai, tinkamai pasirengti savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje. Strategijoje, atsižvelgiant į vaikų interesus, numatoma deinstitucionalizuoti Savivaldybės vaikų globos namus ir veiklą organizuoti artimoje šeimai aplinkoje, t. y. šeimynų, kuriose gyvena ne daugiau kaip 6–12 vaikų, principu; vaikus iki 3 metų apgyvendinti socialinės globos įstaigoje tik išimtiniais atvejais, kai šeima negali užtikrinti tinkamos vaiko priežiūros ar slaugos (pvz., vaikus su sunkia negalia); organizuoti ir teikti savarankiško gyvenimo namų paslaugas motyvuotiems jaunuoliams nuo 16 metų amžiaus; emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams steigti specializuotus reabilitacijos centrus, kuriuose būtų teikiamos socializacijos ir reabilitacijos paslaugos, emocijų ir elgesio sutrikimų turinčius vaikus apgyvendinti specializuotose šeimose ar šeimynose. Šeimynų apgyvendinimo bendruomenėje modelis 2013 m. pradėtas kurti Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namuose.

2014-02-14 Socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu A1-83 patvirtintame Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2020 m. veiksmų plane iškeltas tikslas – užtikrinti darnią aplinką ir sąlygas kiekvienam vaikui augti savo šeimoje, o likusiems be tėvų globos vaikams – augti globėjų, įtėvių šeimoje ar šeimynoje ir gauti pagalbą bendruomenėje.

Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybėje 2014 m. pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais vaikų iki 18 m. amžiaus buvo 267, vaikų, kuriems pakartotinai nustatytas neįgalumas, – 582. Kūdikiai nuo gimimo, vaikai iki 4 metų amžiaus ir vaikai su negalia iki 7 metų amžiaus apgyvendinami Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namuose. 2014 m. įstaigoje buvo globojama 114 vaikų, iš jų apie 60 proc. – Vilniaus miesto savivaldybės vaikai (žr. lentelę žemiau).

Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų gyventojai 2012–2014 m.

Savivaldybė	2012 m.		2013 m.		2014 m. (iki rugsėjo 1 d.)	
	Vaikų skaičius	proc.	Vaikų skaičius	proc.	Vaikų skaičius	proc.
Vilniaus m.	99	68,3	75	60	71	62,3
Vilniaus raj.	13	9	16	12,8	12	10,5
Ukmergės raj.	9	6,2	8	6,4	7	6,1
Šalčininkų raj.	5	3,4	10	8	12	10,5
Zarasų raj.	5	3,4	5	4	2	1,8
Elektrėnų m.	1	0,7	3	2,4	3	2,6
Švenčionių raj.	8	5,5	5	4	4	3,5
Širvintų raj.	4	2,8	2	1,6	1	0,9
Utenos m.	-	-	1	0,8	1	0,9
Utenos raj.	1	0,7	-	-	-	-
Ignalinos raj.	-	-	-	-	1	0,9
IŠ VISO	145	100	125	100	114	100

4.2.2. Senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys

2010 m. Lietuva ratifikavo Žmonių su negalia teisių konvenciją (toliau – Konvencija) ir prisiėmė tarptautinius įsipareigojimus užtikrinti neįgaliųjų teises Lietuvoje. Vadovaujantis Konvencijos 1 straipsniu, žmonės su negalia – tai ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų turintys asmenys, kuriems sąveikaujant su įvairiomis aplinkoje esamomis kliūtimis, gali atsirasti trikdžiai, neleidžiantys šiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje lygiai su kitais asmenimis. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis, 2014 m. pirmą kartą pripažintų neįgaliaisiais suaugusių asmenų

(nustatytas 0–55 proc. darbingumo lygis) buvo 2026, asmenų, kuriems pakartotinai nustatytas 0–55 proc. darbingumo lygis, – 8401. Negalios rūšis, asmens šeiminei, finansinei padėtis, nepritaikyta fizinė aplinka yra glaudžiai susiję su neįgaliųjų socialinių paslaugų poreikiais. Dėl negalios sąlygoto riboto savarankiškumo šiems asmenims paprastai sudėtinga spręsti įvairius buitinius, sveikatos, ugdymosi, užimtumo klausimus, dalyvauti visuomenės gyvenime.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, Vilniaus miesto savivaldybėje 2014 m. gyveno arti 104 tūkst. pensinio amžiaus asmenų – tai sudaro penktadalį visų Savivaldybės gyventojų. Iš jų 80-84 m. amžiaus asmenų buvo 12232, 85 metų amžiaus ir vyresnių – 9134. Senyvo amžiaus asmenų socialinę grupę veikia įvairūs amžiaus sąlygoti faktoriai: pasitraukimas iš darbinės veiklos, mažos pajamos, sumažėję gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime, sveikatos problemos, negalia, našlystė, dezorientacija greitai besikeičiančioje aplinkoje. Dėl didėjančio vyresnio amžiaus žmonių skaičiaus ir mažėjančio jų fizinio aktyvumo, būtina ieškoti būdų sudaryti sąlygas šiems žmonėms gyventi pilnavertį gyvenimą.

Lietuvoje daugiau kaip 60 tūkst. neįgaliųjų, turinčių judėjimo funkcijų sutrikimų, patiria netiesioginę diskriminaciją dėl nepritaiktos fizinės aplinkos. Ne mažiau aktuali aplinkos pritaikymo neįgaliesiems problema yra ir Vilniaus mieste – pritaiktų viešosios paskirties objektų bei įstaigų yra tik mažuma. Siekdama sudaryti kuo palankesnes socialinės integracijos sąlygas asmenims, turintiems judėjimo, apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, Savivaldybė organizuoja būsto ir aplinkos pritaikymo darbus, t. y. gyvenamųjų patalpų pritaikymą neįgaliesiems, panaudojant specialius elementus (keltuvus, liftus, nuovažas), koreguojant jiems neprieinamas erdves (tualetą, vonią, virtuvę). Būstų (aplinkos) pritaikymo neįgaliųjų poreikiams programa finansuojama valstybės ir Savivaldybės biudžeto lėšomis. Būstui pritaikyti 2014 m. gauti 132 asmenų prašymai, pritaikyta 19 būstų (2013 m. – 106 asmenų prašymai, 19 pritaiktų būstų). Būsto neįgaliesiems pritaikymo poreikis Vilniaus mieste yra didesnis nei skiriamas finansavimas, todėl neįgaliesiems būsto pritaikymo reikia laukti vidutiniškai apie pusantų metų nuo prašymo pateikimo dienos.

Tam, kad būtų užtikrinta vyresnio amžiaus, neįgalių asmenų priežiūra ir jiems teikiamų paslaugų kokybė 2012-07-18 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1-707 buvo patvirtinta *Vyresnio amžiaus asmenų priežiūros 2012–2020 m. strategija* (toliau – Strategija). Pagrindiniai Strategijos tikslai ir uždaviniai: užtikrinti slaugos ir socialinės globos paslaugų prieinamumą ir kokybę Vilniaus mieste; didinti paslaugų gavėjų skaičių ir slaugos bei globos modelių įvairovę; siekti slaugos ir globos paslaugų asmens namuose ir globos įstaigose integracijos; sustiprinti slaugos ir globos paslaugų kokybės kontrolę; padidinti valstybės ir savivaldybių lėšų naudojimo efektyvumą; inicijuoti naujų slaugos ir globos namuose ir institucijose finansavimo modelių atsiradimą, didinant asmens ir šeimos indėlį; plėsti paliatyviosios slaugos paslaugas ir gerinti jų kokybę. Strategijai įgyvendinti sudarytas veiksmų planas, pagal kurį numatyta mažinti eiles į socialinės globos namus, plėsti dienos socialinės globos paslaugų įvairovę, prieinamumą bei kokybę Vilniaus mieste, plėtoti slaugos paslaugas į namus ir jų apimtis, plėsti paslaugų teikėjų namuose ratą ir mastą.

Įgyvendinant Vyresnio amžiaus asmenų priežiūros 2012-2020 metų strategiją, siekiama, kad senyvo amžiaus ir neįgalūs žmonės kaip galima ilgiau oriai gyventų jiems artimoje aplinkoje, savo namuose, plėtojamos nestacionarios socialinės paslaugos. Tokiu būdu pereinama nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų alternatyvių paslaugų plėtros, kuriomis siekiama užtikrinti pagarbą žmonių teisėms ir gerą gyvenimo kokybę.

Teikiant pagalbą į namus paslaugas suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims (šeimoms), dėl ligos ar kitų priežasčių netekusiems savarankiškumo, padedama tvarkytis buityje bei dalyvauti visuomenės gyvenime. Paslaugos kasmet teikiamos vidutiniškai 1400 asmenų (2012 m. – 1403, 2013 m. – 1399, 2014 m. – 1403). Nuo 2011 m. birželio mėn. Vilniaus miesto socialinės paramos centras pradėjo teikti dienos socialinės globos asmens namuose paslaugą, tad dalis pagalbos į namus paslaugų gavėjų pradėjo gauti dienos socialinę globą namuose. Dienos socialinė globa asmens namuose – tai asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinė specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu jo namuose. Pastebima, kad šių paslaugų gavėjų

skaičius didėja: 2012 m. dienos socialinę globą namuose gavo 52 asmenys, 2013 m. – 101 asmuo, 2014 m. – 136 asmenys.

Socialinės paramos centrui gavus licenciją teikti sveikatos priežiūros paslaugas (bendruomenės, bendrosios praktikos slaugos ir kineziterapijos), nuo 2013 m. gegužės mėn. iki 2015 m. rugpjūčio mėn. įgyvendinamas projektas „Integralios pagalbos teikimas Vilniaus mieste“, finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis. Projekto tikslas – sukurti ir plėtoti integralios pagalbos (socialinės globos ir slaugos paslaugų) namuose modelį Vilniaus mieste, siekiant teikti kompleksinę pagalbą neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims bei padėti šeimoms nariams, prižiūrintiems savo artimuosius, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus. Buvo suformuota 10 mobilių komandų, į kurių sudėtį įtraukti socialiniai darbuotojai ir jų padėjėjai, sveikatos priežiūros specialistai – slaugytojai, jų padėjėjai ir kineziterapeutai. Tokia komandų sudėtis užtikrina integralios pagalbos teikimą, slaugos paslaugų poreikio tenkinimą, prisidėjo prie paslaugų gavėjų gyvenimo kokybės gerinimo, sudarant geresnes sąlygas jiems gyventi namuose, o juos prižiūrintiems šeimoms nariams – derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus, įgyti žinių apie neįgaliųjų bei senyvo amžiaus asmenų priežiūrą namuose. Integrali pagalba nuo projekto vykdymo pradžios suteikta 141 neįgaliam ir senyvo amžiaus vilniečiui. Projekto lėšomis įsigytos slaugos priemonės (čiužiniai-vonios, slankiosios lentos, perkėlimo diržai) padeda efektyviau ir saugiau teikti slaugos paslaugas namuose; įdiegta iškvietimo į namus įranga (vieno mygtuko paspaudimu) padeda operatyviai reaguoti į paslaugų gavėjų situacijos pokyčius namuose, kai paslaugų gavėjai namuose lieka vieni; įsigytos 5 transporto priemonės, kuriomis lengviau pasiekiami atokiau gyvenantys paslaugų gavėjai ir efektyviau išnaudojamas mobilių komandų darbuotojų darbo laikas.

Labai aktuali yra neįgalių, senyvo amžiaus asmenų mobilumo problema. Neįgaliesiems, kad būtų išlaikytas kiek įmanoma savarankiškesnis mobilumas, skiriamos mobilumą palengvinančios priemonės, įrenginiai, pagalbinės technologijos. Vilniaus miesto socialinės paramos centras organizuoja transporto paslaugų teikimą asmenims, kurie dėl amžiaus, negalios ar ligos turi judėjimo sutrikimų ir negali naudotis viešuoju, individualiu transportu bei kurių suaugę vaikai, globėjas (rūpintojas) ar kiti šeimos nariai dėl objektyvių priežasčių negali jiems suteikti transporto paslaugų. Transporto paslaugos teikiamos važiuoti į (iš) sveikatos priežiūros ir reabilitacijos įstaigas Vilniaus mieste, į Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybą, į ortopedijos įmones Vilniaus mieste, apsigyventi į socialinės globos įstaigas Vilniaus mieste, esant pagrįstam poreikiui taip pat ir už Vilniaus miesto ribų. 2014 m. paslaugos teiktos 296 asmenims, 2013 m. – 272 asmenims.

Nuo 2012 m. Vilniaus mieste pradėtos teikti socialinio taksi paslaugos neįgaliesiems, judantiems neįgaliojo vežimėliu. Paslaugas teikia VŠĮ Nacionalinis socialinės integracijos institutas, kurios paslaugomis 2014 m. pasinaudojo 200 neįgaliųjų ir jų šeimų narių. Siekdami suteikti galimybę fizinę negalią turintiems asmenims integruotis bei pilnavertiškai naudotis visuomenei teikiamomis paslaugomis, 2014 m. Maltos ordino pagalbos tarnyba pradėjo teikti pavežėjimo paslaugas fizinę negalią turintiems asmenims. Neįgaliesiems pritaikyta transporto priemonė talpina iki 4-5 neįgaliųjų su vežimėliais, 2014 m. paslaugos suteiktos 100 neįgaliųjų ir jų šeimų narių.

Lietuvoje sukurta teisinė bazė neįgaliųjų socialinės integracijos politikai formuoti ir įgyvendinti. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatyme nustatyti neįgaliųjų socialinės integracijos įgyvendinimo principai, sritys, politikos įgyvendinimo organizavimas ir valdymas. Kad būtų sudarytos tinkamos sąlygos neįgaliesiems aktyviai dalyvauti atviroje ir demokratinėje visuomenėje, įgyvendinamos priemonės, kuriomis skatinamas nevyriausybinių organizacijų, dirbančių neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, dalyvavimas ir įsitraukimas formuojant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką, stiprinami jų ryšiai su valstybės ir savivaldybių institucijomis, kaimo bei miesto bendruomenėmis, teikiama Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir kitų Europos Sąjungos programų parama neįgaliųjų socialinės integracijos į visuomenę plėtrai.

Neįgalieji dėl savo būklės, nepritaikytos socialinės aplinkos praranda savarankiškumą, socialinius gebėjimus gyventi bendruomenėje, didėja jų socialinė atskirtis. Trūksta gebėjimų, funkcijų lavinimo ir reabilitacijos kompleksinių paslaugų, prieinamų neįgaliesiems kiek įmanoma

arčiau jų bendruomenių. Kad būtų galima išlaikyti kuo didesnę neįgaliųjų savarankiškumą, fizinius, protinius, socialinius gebėjimus, iš valstybės biudžeto kiekvienais metais remiami socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai, kuriuos įgyvendina neįgaliųjų socialinės integracijos srityje veikiančios organizacijos (asociacijos, labdaros fondai, religinės bendruomenės, viešosios įstaigos). Nuo 2012 m. Savivaldybė organizuoja šių projektų įgyvendinimą ir skiria papildomų lėšų projektams finansuoti. 2014 m. socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems Vilniaus miesto savivaldybėje teikė 32 nevyriausybinės organizacijos, paslaugas gavo beveik 5,5 tūkst. asmenų. 2012–2014 m. dinamika pateikiama žemiau esančioje lentelėje.

Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektai 2012–2014 m.

	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Organizacijų skaičius	31	29	32
Paslaugas gavusių asmenų skaičius	7088	6280	5492

Formuojant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką Vilniaus mieste, siekiama bendradarbiauti su nevyriausybinėmis organizacijomis, atstovaujančiomis žmones su negalia. Socialinės paramos skyrius 2014 m. rugsėjo mėn. inicijavo diskusiją apie socialinių paslaugų teikimą neįgaliesiems, kurioje dalyvavo nevyriausybinių organizacijų atstovai. Pastarieji pažymėjo, kad neįgaliesiems vaikams bei jaunimui trūksta užimtumo paslaugų, bendravimo, stovyklų. Žmonių su Dauno sindromu ir jų globėjų asociacijos pirmininkė nurodė, kad šeimos, auginančios vaikus su Dauno sindromu, susiduria su problemomis nuo pat vaikų gimimo dėl jų lavinimo ir ugdymo švietimo įstaigose, kadangi trūksta asmeninių asistentų. Susitikimo metu buvo akcentuota neįgaliųjų jaunuolių įdarbinimo problema. Taip pat labai svarbi teikiamų socialinių paslaugų neįgaliesiems logistika, kad paslaugos atitiktų neįgaliųjų asmenų poreikius ir lūkesčius.

Skiriamas dėmesys visuomenės švietimui neįgalumo tematika, požiūrio į neįgaliuosius keitimui, neįgaliųjų socialinės atskirties mažinimui, jų socialinės integracijos didinimui. Įgyvendinant įvairius projektus atkreipiamas visuomenės dėmesys į asmenų, turinčių negalią, galias ir gebėjimus. Viena iš priemonių – neįgaliųjų kūrybinių gebėjimų pristatymas, kuomet eksponuojami jų sukurti meno darbai. Pavyzdžiui, parodų studijoje „Gobis.Lauko.Ekspo“ jau kelis metus pristatomi dienos centro „Šviesa“ lankytojų, turinčių proto negalią, keramikos ir kiti meno darbai. Dienos centras bendradarbiauja su profesionaliais menininkais, savanoriais studentais iš Lietuvos dailės akademijos.

4.2.3. Socialinės rizikos asmenys

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, socialinės rizikos suaugęs asmuo – darbingo amžiaus asmuo, esantis socialiai atskirtas dėl to, kad elgetauja, valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, yra įsitraukęs ar linkęs įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyręs ar kuriam kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Šios žmonių socialinės grupės išskirtinis bruožas – tarpusavyje susijusių socialinių problemų „rinkinys“. Neretai priklausomybės ligomis sergantys asmenys, siekdami patenkinti poreikį psichoaktyvioms medžiagoms, įvykdo nusikaltimus, todėl patenka į įkalinimo įstaigas. Grįžę iš laisvės atėmimo vietų jie susiduria su tokiais neigiamais padariniais kaip prarasta šeima, gyvenamasis būstas, darbinė veikla, socialinis statusas, o tai gali pastūmėti į elgetavimą, valkatavimą, kartotinį nusikalstamumą.

Pastebima tendencija, kad asmenų, grįžusių iš laisvės atėmimo vietų, taip pat būsto, darbo,

pajamų neturinčių asmenų traukos centru vis dažniau tampa Vilniaus miestas, kur lengviau bent minimaliai tenkinti pagrindinius žmogiškuosius poreikius, o didesnis socialinių bei sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas sudaro sąlygas išgyventi kritiniais gyvenimo atvejais. Benamių psichosocialinės ypatybės, t. y. neigiamas nakvynės namų įvaizdis, silpna motyvacija keisti gyvenimo būdą, ryškus asmenybės degradavimo laipsnis, sudaro ypač dideles kliūtis jų gražinimui į visuotinai priimtinas gyvenimo sąlygas. Benamiams būdingos lytiškai plintančios infekcijos, ŽIV, AIDS, tuberkuliozė, diabetas, psichikos sutrikimai, traumos, pedikuliozė, o jų nenoras apsišvarinti, ribotos sveikatos patikrinimo galimybės sudaro sąlygas plisti užkrečiamoms ligoms ne tik įvairiose institucijose, bet ir visuomeniniame transporte, kitose viešose vietose. 2014 m. Vilniaus mieste nustatyta 150 naujų narkotikų vartotojų atvejų (2013 m. – 139), 123 nauji susirgimo tuberkulioze atvejai (2013 m. – 122), 7 nauji žmogaus imunodeficito viruso (ŽIV) ligos atvejai (2013 m. – 29) (žr. lentelę žemiau).

Nustatytų naujų narkotikų vartotojų, tuberkuliozės ir ŽIV atvejų dinamika 2012–2014 m.

Metai	2012	2013	2014
Nustatyti nauji narkotikų vartotojų atvejai	130	139	150
Nustatyti nauji tuberkuliozės atvejai	118	122	123
Nustatyti nauji ŽIV atvejai	27	29	7

Tam, kad socialinės rizikos asmenys išsivadotų iš uždaro problemų rato, siekiama sudaryti kuo palankesnes sąlygas jų socialinei reintegracijai, kompleksiskai teikiant asmens higienos, maitinimo, aprūpinimo būtiniausiais reikmenimis, sveikatos priežiūros, apgyvendinimo, švietimo, profesinio mokymo, užimtumo, įdarbinimo, psichologinės ir socialinės reabilitacijos paslaugas. Tikimasi, kad teikiant būtinąsias kompleksines paslaugas mažės elgetaujančiųjų ir benamių skaičius mieste, mažės Savivaldybės išlaidos neįgalių benamių globai, pagerės bendradarbiavimas tarp Savivaldybės ir nevyriausybinų organizacijų, bus efektyviau naudojami žmogiškieji ir finansiniai išteklių, skiriami teikti paslaugas benamiams ir elgetaujantiems asmenims. Siekiant didinti paslaugų prieinamumą, ugdyti vilniečių, miesto svečių sąmoningumą, pastarieji skatinami duoti ne išmalda, o prašantiems jos suteikti informaciją apie galimą pagalbą (nakvynę, maitinimą, paramą). Vilniaus miesto socialinės paramos centro praktika rodo, kad socialinės rizikos asmenims sudėtinga padėti dėl jų pačių daugelį metų vedamo gyvenimo būdo, nesugebėjimo/ nenoro/ motyvacijos stokos integruotis į visuomenę, atstatyti ir ugdyti socialinius įgūdžius. Turėdami minimalias pajamas socialinės rizikos asmenys neišgali nuomotis būsto, todėl ir toliau gyvena gatvėje, po balkonais, laikinose pašiūrėse, apleistose patalpose, į nakvynės namus nenori vykti dėl ten esamų gyvenimo sąlygų, įvestų taisyklių, alkoholio vartojimo. Neretas atvejis, kuomet asmuo, apgyvendintas nakvynės namuose, iš jų išsėina ir grįžta atgal į tą pačią vietą, o likus gatvėje tampa sunku atsiriboti nuo supančios aplinkos ir „draugų“.

2011 m. pabaigoje pradėta kurti *Benamių ir elgetaujančių asmenų Vilniaus mieste apskaitos informacinė sistema*, kurią administruoja Vilniaus miesto socialinės paramos centras. Šioje sistemoje registruojami duomenys apie benamius ir elgetaujančius asmenis, jiems teikiamas socialines paslaugas ir piniginę paramą. 2014 m. buvo registruoti 1596 asmenys, neturintys nuolatinės gyvenamosios vietos, 2013 m. – 1294 asmenys, 2012 m. – 809 asmenys. Duomenis šiai duomenų bazei, be Socialinės paramos centro, teikia Vilniaus miesto nakvynės namų, Vilniaus Arkivyskupijos „Caritas“ Nakvynės namų darbuotojai.

Siekiant plėtoti vieningą benamių ir elgetaujančiųjų asmenų integracijos bei socialinės pagalbos sistemą, gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę ir socialinės pagalbos tikslumą, 2013-07-24 Savivaldybės tarybos sprendimu Nr. A1-1390 patvirtinta *Socialinės rizikos asmenų, neturinčių nuolatinės gyvenamosios vietos ir elgetaujančių 2013-2018 m. integracijos ir socialinės pagalbos programa* (toliau – Programa). Programa parengta bendradarbiaujant su Vilniaus Arkivyskupijos Caritas organizacija, Vilniaus miesto nakvynės namais ir Vilniaus miesto

socialinės paramos centru, o jos priemonėmis siekiama užtikrinti socialinių paslaugų teikimą vadovaujantis benamių ir elgetaujančių asmenų poreikiais: „žemo slenksčio“ paslaugos – nemotyvuotiems keisti gyvenimo būdą ir socialinių paslaugų tęstinumas – dalyvaujantiems socialinės integracijos programose. Programoje išskirti tokie uždaviniai: užtikrinti benamiams ir elgetaujantiems asmenims teikiamų socialinių paslaugų prieinamumą (gerinti apnakvindinimo sąlygas ir plėsti apnakvindinimo vietų skaičių); skirti didesnius žmogiškuosius ir techninius išteklius socialiniam darbui gatvėje su benamiais ir elgetaujantiais asmenimis; sukurti „tarpinio“ būsto teikimo paslaugą; optimizuoti maitinimo paslaugų teikimą ir užtikrinti šių paslaugų gavėjų apskaitą; sukurti asmens higienos paslaugų tinklą, užtikrinantį jų prieinamumą; organizuoti prieinamų sveikatos priežiūros paslaugų teikimo benamiams ir elgetaujantiems asmenims vietų tinklą mieste; plėsti paslaugų teikimą dienos metu, siekiant ugdyti asmenų socialiai priimtinus, savarankiškam gyvenimui reikalingus ir darbinius įgūdžius; formuoti objektyvų visuomenės požiūrį į socialinės rizikos asmenis; skatinti ir gerinti tarpinstitucinį Savivaldybės ir nevyriausybiinių organizacijų, dirbančių su socialinės rizikos asmenimis, bendradarbiavimą.

Apgyvendinimo Vilniaus miesto nakvynės namuose paslaugas 2014 m. gavo 309 asmenys, 313 asmenų suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos. Į Nakvynės namų filialą „Sala“ asmenys atvežami policijos, greitosios medicinos pagalbos, socialinės tarnybos darbuotojų arba ateina patys. Šiame filiale 2014 m. laikino apnakvindinimo paslaugos suteiktos 5153 asmenims (asmenys gali kartotis). Nakvynės namų socialiniai darbuotojai konsultuoja klientus individualiai pagal darbo planus. Darbuotojai kartu su klientu aptaria esančias problemas, nustato tikslą, iškelia uždavinius bei jų sprendimo būdus, sudaromas kliento problemų sprendimo planas ir sutartis. Nuo 2012 m. liepos mėn. iki 2015 m. liepos mėn. Vilniaus miesto nakvynės namai dalyvauja projekte „Vilniaus benamių integracija teikiant kompleksinę pagalbą“. Projekto prioritetas – socialinės rizikos ir socialinę atskirtį patiriančių asmenų integracija į darbo rinką, vyksta užsiėmimai, skirti dalyvių motyvavimui, konsultavimui, vertinami asmens poreikiai ir t. t. Numatyta, kad projekto vykdymo laikotarpiu Nakvynės namų darbuotojai dirbs su 100 norinčių dalyvauti projekte benamių asmenų.

Siekiant užtikrinti būtinąsias sveikatos priežiūros paslaugas asmenims, neturintiems nuolatinės gyvenamos vietos ir neapdraustiems privalomuoju sveikatos draudimu, sudarytos sutartys su 6 sveikatos priežiūros įstaigomis dėl ambulatorinių ir palaikomojo gydymo bei slaugos paslaugų teikimo. Paslaugas teikia VšĮ Centro poliklinika, VšĮ Grigiškių pirminės sveikatos priežiūros centras, VšĮ Šv. Roko ligoninė, VšĮ Vilkpėdės ligoninė, VšĮ Mykolo Marcinkevičiaus ligoninė, VšĮ Pal. Kun. Mykolo Sopočkos hospisas.

Itin problemiška socialinė grupė Vilniaus miesto savivaldybėje yra **romų tautybės gyventojai**. 2011 m. gyventojų ir būstų surašymo duomenimis, šalyje gyveno 2115 romų tautybės asmenų, iš jų 619, t. y. apie trečdalis, – Vilniaus mieste. Dauguma romų (apie 500) gyvena Vilniaus miesto Kirtimų tabore. Tai yra didžiausia romų bendruomenė Lietuvoje, o Vilnius – vienintelis miestas, kur ši bendruomenė gyvena kompaktiškai vienoje gyvenvietėje. Lyginant 2011 m. gyventojų ir būstų surašymo (t. y. visos Lietuvos romų etninės grupės) ir 2011 m. atliktos sociologinės Kirtimų romų apklausos duomenis matyti, jog vaikai ir jaunimas Kirtimų tabore sudaro itin didelę santykinę dalį: vaikai ir jaunimas iki 20 metų – 54 proc., o vaikai iki 16 metų – 46 proc. visų Kirtimų romų gyventojų.¹⁰ Ilgalaikė romų socialinė atskirtis yra sąlygota menko išsilavinimo, bedarbystės, skurdo ir kt., todėl daugelis romų yra atitrūkę nuo visuomenėje sukuriamų galimybių ir neturi įgūdžių jomis pasinaudoti.

¹⁰ Petrušauskaitė V. 2014. (Ne)lygios galimybės švietime: ankstyvo romų vaikų pasitraukimo iš ugdymo sistemos Vilniaus mieste analizė. // *Etniškumo studijos 2014/1*, Vilnius: Lietuvos socialinių tyrimų centras.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė

5.1. Socialinių paslaugų įstaigos, teikiančios socialinės globos, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose bei laikino apnakvindinimo paslaugas

Žemiau pateiktoje lentelėje išvardytos įstaigos ir organizacijos, kuriose 2014 m. buvo teikiamos socialinės globos, apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose, nakvynės namuose bei krizių centruose ir laikino apnakvindinimo paslaugos vilniečiams. Nevalstybinės organizacijos pažymėtos santrumpa NVO.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
1.	SOCIALINĖS GLOBOS NAMAI				
1.1.	Vaikų socialinės globos namai	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	45 (30 nuo 2015-01-26)	27
		Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	48	30
		Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	50	41
		Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	60	51
		Vilijampolės socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	220	1
		Vaiko ir motinos globos namai „Užuovėja“	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	30	2
		VšĮ Vaikų laikinosios globos namai „Atsigręžk į vaikus“	NVO	75	60
		VšĮ Vilniaus Visų Šventųjų parapijos vaikų laikinos globos namai	NVO	22	25
		VšĮ Lietuvos katalikų moterų sąjungos vaikų ir jaunimo paramos centro vaikų socialinės globos namai	NVO	37	35
		VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“	NVO	86	47
		Labdaros ir paramos fondas „Visos Lietuvos	NVO	15	10

¹¹ Išsami informacija apie socialinių paslaugų rūšis ir socialinių paslaugų įstaigų tipus pateikta Socialinių paslaugų plano priede.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes¹¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2014 m.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
		vaikai“			
		VšĮ „Vaikų ir paauglių socialinis centras“	NVO	60	3
1.2.	Vaikų ir jaunimo su negalia socialinės globos namai	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	Vilniaus m. savivaldybės taryba	72	72 ilgalaikė globa 8 trumpalaikė globa
		Pabradės vaikų globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	178	4
1.3.	Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia socialinės globos namai	Valakampių socialinių paslaugų namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	38 Socialinės globos namai 15 Trumpalaikės globos centras	38 ilgalaikė globa 23 trumpalaikė globa
		VšĮ Vilkpėdės ligoninė	Vilniaus m. savivaldybės taryba	11	8
		Gerontologijos ir reabilitacijos centras	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	210 ilgalaikėi globai 30 trumpalaikėi globai	60 ilgalaikė globa 11 trumpalaikė globa
		UAB „Senevita“	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	230	170
		Veisiejų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	135	1
		Utenos socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	290	55
		Zarasų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	220 ilgalaikė globa 10 trumpalaikė globa	26
		Padvarių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	230	1
		Specialieji socialinės globos namai „Tremtinių namai“	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	80	45
		Marijampolės specialieji globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	45	1
		Jasiuliškių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	290	16
		Strūnos socialinės	LR socialinės	210	27

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes¹¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2014 m.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
		globos namai	apsaugos ir darbo ministerija		
		Prūdiškių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	150	45
		Aknystos socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	340	11
		Visagino socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	175	14
		Kupiškio socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	135 ilgalaikė globa 5 trumpalaikė globa	2
		Skemų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	375	6
		Lavėnų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	99	1
		Strėvininkų socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	214	1
		Pabradės socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	174	9
		Jotainių socialinės globos namai	LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija	190	2
		VšĮ Eišiškių asmens sveikatos priežiūros centras	Šalčininkų r. savivaldybės taryba	40	40
		Prienų globos namai	Prienų r. savivaldybės administracija	210	3
		VšĮ Šv. Juozapo globos namai	NVO	85	3
		VšĮ Antavilių pensionatas	Privati	270	120 ilgalaikė globa 2 trumpalaikė globa
		UAB „Gemma sveikatos centras“	Privati	36	16
		VšĮ „Sevilis“	Privati	54	12
		UAB „Slaugava“	Privati	24	2

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
1.4.	Grupinio gyvenimo namai senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	Valakampių socialinių paslaugų namų Grupinio gyvenimo namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	10	9
		Gyvenimo namai „Pašilaičiai“	Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Vilniaus Viltis“	10	10
		VšĮ „Betzatos bendruomenė“	Privati	5	6
2.	ŠEIMYNOS				
2.1.	Šeimyna	Almos Adameniacienės šeimyna	Privati	5	5
		Sikorskių šeimyna	Privati	9	5
3.	DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRAI				
3.1.	Vaikų dienos socialinės globos centrai	Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	35	31
		Vilniaus specialusis lopšelis-darželis „Čiauškutis“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	65	16
		Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	Vilniaus m. savivaldybės taryba	3	1
3.2.	Senyvo amžiaus asmenų ir asmenų su negalia dienos socialinės globos centrai	Dienos centras „Šviesa“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	72 dienos socialinė globa 6 trumpalaikė socialinė globa	74 dienos soc. globa 21 trumpalaikė soc. globa
		Fabijoniškių socialinių paslaugų namų Dienos socialinės globos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	30 dienos socialinė globa 5 trumpalaikė socialinė globa	39 dienos soc. globa 16 trumpalaikė soc. globa
		VšĮ dienos centras „Mes esame“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	83	79
		Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	16	16
		Vilniaus Verkių mokykla-daugiafunkcis	Vilniaus m. savivaldybės	10	7

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
		centras	taryba		
		VšĮ Markučių dienos veiklos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	63	63
		VšĮ „Vilties akimirka“ dienos socialinės globos centras	NVO	20	19
4.	SAVARANKIŠKO GYVENIMO NAMAI				
4.1.	Senyvo amžiaus žmonių ir suaugusių asmenų su negalia savarankiško gyvenimo namai	Fabijoniškių socialinių paslaugų namų Savarankiško gyvenimo namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	44	44
		Valakampių socialinių paslaugų namų Savarankiško gyvenimo namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	34	36
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro savarankiško gyvenimo namai „Savi namai“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	28	31
		Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namai (Švenčionių r., Magūnų k.)	NVO	10	12
5.					
5.1.	Nakvynės namai	Vilniaus miesto nakvynės namai	Vilniaus m. savivaldybės taryba	Filiale Vilkpėdės g. 12: 170 laikinam apgyvendinimui Filiale A. Kojelavičiaus g.50: 40 laikinam apgyvendinimui 60 laikinam apnakvandinimui Filiale „Sala“	309 laikinas apgyvendinimas 313 laikinas apnakvandinimas 5153 laikinas

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹¹	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
				T.Kosciuškos g. 8: 30 laikinam apnakvindinimui	apnakvindinimas
		Vilniaus Arkivyskupijos Caritas Nakvynės namai	NVO	70	70
5.2.	Krizių centrai (laikino apgyvendinimo įstaigos motinoms ir vaikams)	Vilniaus miesto krizių centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	Paramos moterims ir šeimai tarnyboje (Vytenio g. 45): 62 laikinam apgyvendinimui 10 laikinam apnakvindinimui Paramos vaikams ir šeimai tarnyboje (A.Kojelavičiaus g. 129): 20 vaikų trumpalaikėi globai 9 laikinam apnakvindinimui	Laikinas apgyvendinimas 156 , iš jų: 70 moterų, 86 vaikai Laikinas apnakvindinimas 217 , iš jų: 129 moterys, 88 vaikai Trumpalaikė globa 183 vaikai Bendrosios soc. paslaugos 956
		Vilniaus Arkivyskupijos Caritas Motinos ir vaiko globos namai	NVO	12	-

5.2. Socialinių paslaugų įstaigos, teikiančios socialinės priežiūros ir bendrąsias socialines paslaugas

Toliau pateiktoje lentelėje išvardytos įstaigos ir organizacijos, kuriose 2014 m. buvo teikiamos socialinės priežiūros ir bendrosios socialinės paslaugos vilniečiams. Lentelės 5 skiltyje nurodomas faktinis paslaugų gavėjų skaičius 2014 metais¹², o 6 skiltyje – asmenų, kuriems paslaugas 2014 m. finansavo Savivaldybė, skaičius. Nevyriausybinių organizacijos pažymėtos santrumpa NVO. Į lentelę įtrauktos viešosios įstaigos, kurios buvo finansuojamos Savivaldybės ir (ar) valstybės biudžeto lėšomis, arba atsakė į Socialinės paramos skyriaus elektroniniu paštu išsiųstas anketas.

¹² Duomenys gauti iš NVO ir Savivaldybė neturi galimybės patikrinti duomenų teisingumo.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes¹³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
1.	SOCIALINĖS PRIEŽIŪROS CENTRAI				
1.1.	Vaikų dienos centrai	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Vaikų dienos centras „Labirintai“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	52	52
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Vaikų dienos centras „Bičiulis	Vilniaus m. savivaldybės taryba	27	27
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Vaikų dienos centras „Savi“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	25	25
		VšĮ Vilniaus policijos klubas vaikams ir jaunimui	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	79	-
		VšĮ Romų visuomenės centro vaikų dienos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	80	-
		Visuomeninė organizacija vaikų ir jaunimo dienos centras „Mūsų nameliai“	NVO	40	-
		Vilniaus atviras jaunimo centras „Mes“	NVO	50	-
		VšĮ „Rafaelis“ vaikų dienos centras „Aš esu“	NVO	20	-
		VšĮ nevalstybinis vaikų darželis „Nendrė“	NVO	58	-
		VšĮ Pal. J. Matulaičio socialinio centro dienos centras „Vaikai – vaikams“	NVO	40	-
		VšĮ Pal. J. Matulaičio socialinio centro dienos centras „Tramplinas“	NVO	30	-
		VšĮ „Gelbėkit vaikus“ Fabijoniškių vaikų dienos centras „Svajonių laivas“	NVO	21	-
		VšĮ „Gelbėkit vaikus“ Salininkų vaikų dienos centras „Šaltinis“	NVO	28	-
		VšĮ „Gelbėkit vaikus“ vaikų dienos centras	NVO	30	-

¹³ Išsami informacija apie socialinių paslaugų rūšis ir socialinių paslaugų įstaigų tipus pateikta Socialinių paslaugų plano priede.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes¹³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
		„Spindulys“			
		VO „Gelbėkit vaikus“ vaikų dienos centras „Duok ranką“	NVO	20	-
		VšĮ „Grijos vaikai“	NVO	40	-
		Visuomeninės organizacijos „Vaikai-visuomenės dalis“ vaikų dienos centras „Ateik ir dalyvauk“	NVO	24	-
		Maltos Ordino pagalbos tarnybos vaikų dienos centras	NVO	15	-
		Vaikų laikinosios globos namų „Atsigrėžk į vaikus“ dienos centras „Atsigrėžk“	NVO	19	-
		VšĮ „OFM mažesnieji broliai“ Bernardinų vaikų dienos centras	NVO	20	-
		VšĮ „Mažoji teatro akademija“ vaikų ir jaunimo dienos centras	NVO	75	-
		Vilniaus miesto Šeškinės bendruomenės savivaldijos vaikų dienos centras	NVO	29	-
		LPF „SOS vaikų kaimų Lietuvoje draugijos“ vaikų dienos centras	NVO	25	-
		Lietuvos Samariečių bendrijos Vilniaus skyriaus vaikų dienos centras	NVO	30	-
		VšĮ Socialinės partnerystės centro Visų šventųjų parapijos vaikų dienos centras	NVO	58	-
		VšĮ Visų Šventųjų šeimos paramos centro vaikų dienos centras	NVO	38	-
		VšĮ SOTAS vaikų ir jaunimo dienos centras	NVO	31	-
		Vilniaus arkivyskupijos Caritas vaikų ir paauglių dienos centras „Vilties angelas“	NVO	73	-
		Vilniaus Naujojo Testamento baptistų bendruomenės vaikų	NVO	33	-

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes¹³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
		dienos centras „Pažinimo vartai“			
1.2.	Dienos centrai suaugusiems asmenims su negalia	Vilniaus miesto socialinės paramos centro dienos centras „Versmė“ psichikos negalią turintiems asmenims (Naujamiesčio, Šeškinės ir Naujosios Vilnios seniūnijose veikiančios dienos centrai)	Vilniaus m. savivaldybės taryba	128	128
		VšĮ Vilniaus psichosocialinės reabilitacijos centras (nuo 2015-01-30 – VšĮ „Rastis“)	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	132	40
		VšĮ „Mažoji gubojė“ dienos centras	NVO	24	-
		VšĮ „OFM mažesnieji broliai“ Bernardinų neįgaliųjų dienos centras	NVO	13	-
1.3.	Šeimos paramos centrai, paramos šeimai tarnybos	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyrius	Vilniaus m. savivaldybės taryba	Soc. darbas namuose 975 šeimos, 1643 vaikai	Soc. darbas namuose 975 šeimos, 1643 vaikai
		VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“	NVO	56 šeimos 91 vaikas	Soc. darbas namuose 56 šeimos 91 vaikas
		VšĮ Visų Šventųjų šeimos paramos centras	NVO	42	-
		VšĮ Pal. J. Matulaičio šeimos pagalbos centras	NVO	727	-
		VšĮ nevalstybinis vaikų darželis „Nendrė“	NVO	35 šeimos	-
		Gausių šeimų bendrija „Vilniaus šeimyna“	NVO	107 šeimos	-
		VšĮ „Vilties akimirka“ paslaugų šeimai tarnyba	NVO	92 šeimos	-
1.4.	Dienos centrai socialinės rizikos suaugusiems asmenims	Vilniaus Arkivyskupijos Caritas Nakvynės namų dienos centras	NVO	272	-
		Lietuvos kalinių globos draugija	NVO	130	-
		Visuomeninė organizacija Vilniaus Kofoedo mokykla	NVO	30	-
		VšĮ „OFM mažesnieji broliai“ priklausomų	NVO	16	-

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes ¹³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2014 m.
1	2	3	4	5	6
		asmenų dienos centras			
2.	BENDRUOMENINĖS ĮSTAIGOS				
2.1.	Dienos centrai senyvo amžiaus asmenims	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Senjorų dienos centras „Atgaiva“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	410	410
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Senjorų dienos centras „Diemedis“	Vilniaus m. savivaldybės taryba	132	132
		Vilniaus miesto socialinės paramos centro Kartų dienos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba	61	61
3.	KITOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGOS				
3.1.	Pagalbos namuose tarnybos	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyrius	Vilniaus m. savivaldybės taryba	1403 pagalba į namus 136 dienos socialinė globa asmens namuose 296 transporto organizavimo paslaugos	1403 pagalba į namus 136 dienos socialinė globa asmens namuose 296 transporto organizavimo paslaugos
		Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilniaus skyrius	NVO	170 pagalba slaugant	140 pagalba slaugant
		Maltos Ordino pagalbos tarnyba (socialinės slaugos paslaugos namuose)	NVO	120	-
		Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrija „Vilniaus Viltis“	NVO	47	-
		Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrija „Giedra“	NVO	25	-
		VšĮ „Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba“	NVO	~200	-
3.2.	Socialinių paslaugų centrai	Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinio darbo skyrius	Vilniaus m. savivaldybės taryba	1480/d. maitinimo organizavimas 900/mėn. asm. higienos paslaugos 61 soc. darbas su benamiais asmenimis	1480/d. maitinimo organizavimas 900/mėn. asm. higienos paslaugos 61 soc. darbas su benamiais asmenimis
		VšĮ Romų visuomenės centras	NVO	240	-
		VšĮ Vilkpėdės	NVO	698	-

Eil. nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes¹³	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Faktinis gavėjų skaičius 2014 m.	Savivaldybės finansuotų gavėjų skaičius 2014 m.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
		bendruomenės socialinių paslaugų centras			
3.3.	Kitos	VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centras	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	200	200
		VšĮ „Socialiniai paramos projektai“ darbinė reabilitacija	Vilniaus m. savivaldybės taryba – dalininkė	90	-
		VšĮ „Menava“ transporto paslaugos	NVO	70	70
		VšĮ „Nacionalinis socialinės integracijos institutas“ transporto paslaugos	NVO	200	-
		Labdaros ir paramos fondas „Maisto bankas“	NVO	16905	~450/d.
		Labdaros ir paramos fondo „Vilties centras“ valgykla (buvo – Labdaros ir paramos fondas „Ekklesia“)	NVO	595	~580/d.
		Vilniaus arkivyskupijos Caritas labdaros valgykla „Betanija“	NVO	768	~350/d.
		Labdaros ir paramos fondo „Harė Krišna maistas kūnui ir sielai“ valgykla	NVO	260	~100/d.

5.3. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo Savivaldybės seniūnijose pakankamumo lygis

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, vienas iš socialinių paslaugų organizavimo principų yra prieinamumas, t. y. paslaugų valdymas, skyrimas ir teikimas taip, kad būtų užtikrintas jų prieinamumas asmeniui (šeimai) kuo arčiau gyvenamosios vietos. Vilniaus miesto savivaldybės gyventojams socialinių paslaugų teikimas ir socialinio darbo veikla, siekiant užtikrinti jų prieinamumą bei operatyvumą, organizuojama decentralizuotai, gyventojai aptarnaujami teritoriniu principu beveik visose savivaldybės seniūnijose. Seniūnijose veikia Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinio darbo skyriaus, Socialinių paslaugų namuose skyriaus, Pagalbos šeimai skyriaus, Pagalbos psichikos negalią turintiems asmenims tarnybos padaliniai. Seniūnijose teikiamos šios socialinės paslaugos bei parama:

- informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas;
- maitinimo, transporto, sociokultūrinių paslaugų organizavimas;
- asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas;
- darbas su socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančiomis šeimomis;
- pagalba į namus, dienos socialinė globa asmens namuose;
- darbas gatvėje su benamiais;
- darbas su asmenimis, gyvenančiais socialiniuose būstuose ir turinčiais įsiskolinimų;
- vienkartinių pašalpų prašymų nagrinėjimas;
- prašymų dėl maisto iš intervencinių atsargų labiausiai nepasiturintiems asmenims teikimo priėmimas;
- socialinė parama mokiniams (nemokamas maitinimas ir parama mokinio reikmenims įsigyti);
- dokumentų dėl nukreipimo į socialinės globos ir socialinės priežiūros paslaugas teikiančias įstaigas rengimas;
- buities tyrimo aktų dėl globos (rūpybos) nustatymo rengimas, globos (rūpybos) vykdymo kokybės tikrinimas.

Vilniaus miesto socialinės paramos centro duomenimis, didžioji dalis informavimo paslaugų – reikalingos informacijos apie socialinę pagalbą suteikimo – tenka Socialinio darbo skyriaus darbuotojams. Per dieną į šį skyrių kreipiasi apie 300 vilniečių. Neretai asmeniui (šeimai) reikalinga didesnė pagalba, todėl teikiamos konsultavimo paslaugos. Per 2014 m. Socialinio darbo skyriuje suteikta 4417 atstovavimo ir tarpininkavimo paslaugų, Socialinių paslaugų namuose skyriuje – 1636 paslaugos. Pastarojo skyriaus darbuotojai metų pabaigoje klientams suteikė informaciją dėl euro įvedimo Lietuvoje, įteikė Lietuvos Banko parengtas atmintines.

Seniūnijose teikiamų socialinių paslaugų kokybė priklauso nuo paslaugų teikėjo, t. y. socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kompetencijos, vertybių ir motyvacijos, todėl siekiant gerinti socialinių paslaugų kokybę, būtini papildomi ištekliai ir priemonės, didinantys darbuotojų kompetenciją ir stiprinantys jų motyvaciją:

- darbuotojų supervizijos ir mokymai;
- socialinio darbo įvaizdžio visuomenėje kėlimas;
- darbo sąlygų gerinimas;
- darbo užmokesčio didinimas.

Vykdomo darbo efektyvumui didelės įtakos turi asmenų (šeimų) skaičius, tenkantis vienam socialiniam darbuotojui. 2014 m. vienas socialinis darbuotojas dirbo vidutiniškai su 16 socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų, 2013 m. – su 35 šeimomis. Dvigubai mažesnis šeimų, tenkančių vienam socialiniam darbuotojui, skaičius paaiškinamas tuo, kad 2014 m. iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams socialinei priežiūrai socialinės rizikos šeimoms teikti buvo skirtas finansavimas 29 naujoms socialinių darbuotojų darbui su socialinės rizikos šeimomis pareigybėms. Dirbdami su mažesniu skaičiumi šeimų socialiniai darbuotojai galėjo intensyviau teikti šeimai socialinės priežiūros paslaugas – dažniau apsilankyti šeimoje, skirti jai daugiau laiko, konsultuojant šeimą įvairiais klausimais, palydėti į sveikatos priežiūros bei kitas įstaigas. 2014 m. vienam lankomosios priežiūros specialistui per mėnesį teko

vidutiniškai 15 pagalbos į namus paslaugų gavėjų, 2013 m. – apie 16.

Siekiant gerinti asmenų aptarnavimo seniūnijose kokybę, būtina gerinti vilniečių priėmimo sąlygas. Šiuo metu nesudarytos sąlygos individualiam ir konfidencialiam asmenų konsultavimui seniūnijose. Vertinant socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymą Vilniaus mieste, svarbu paminėti Vilniaus pakraščių problemą, kai nuo miesto centro nutolusių seniūnijų – Panerių, Grigiškių, Verkių, Naujosios Vilnios, Antakalnio, Pilaitės – gyventojams, ypač asmenims su ryškiais judėjimo funkcijų sutrikimais, tam tikrų paslaugų prieinamumas yra ribotas (dėl didesnių atstumų, ribotų susisiekimo visuomeniniu transportu galimybių ir pan.). Socialiniai darbuotojai taip pat susiduria su sunkumais, didelėmis laiko sąnaudomis norėdami susisiekti su klientais, gyvenančiais atokiose vietovėse: sodų bendrijose sudėtinga rasti klientus dėl nesužymėtų gatvių, namų numerių, gatvių pavadinimų pakeitimo, prie sodų bendrijų nepateikti gatvių planai, dažnai pasitaiko neišvažiuojamų, užtvirtų gatvių ir pan.

Toliau nagrinėjami 21-os Vilniaus miesto seniūnijos struktūriniai, demografiniai, socialiniai ypatumai, kuriuos nurodė Vilniaus miesto socialinės paramos centras.

Vilniaus miesto savivaldybės seniūnijos

5.3.1. ANTAKALNIO SENIŪNIJA

Viena didžiausių savo teritorija ir gyventojų skaičiumi yra Antakalnio seniūnija. Seniūnija užima antrą vietą pagal gyventojų skaičių Vilniaus mieste. Šiuo metu seniūnijoje gyvena daugiau kaip 50000 gyventojų. Seniūnijoje gausu švietimo, medicininės paskirties įstaigų. Antakalnio seniūnijoje patogus susisiekimas, čia pravažiuoja nemažas skaičius Vilniaus miesto viešojo transporto. Pasiekiamumo problema aktuali gyventojams, gaunantiems socialines paslaugas namuose, kurie gyvena nuosavuose namuose, sodų bendrijose. Tai viena didžiausių seniūnijų pagal pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų skaičių.

5.3.2. FABIJONIŠKIŲ SENIŪNIJA

Seniūnijos teritorijoje gyvena apie 40000 gyventojų. Tai vienas iš tankiausiai gyvenamų ir smarkiai besiplečiančių sostinės miegamųjų rajonų miesto šiaurinėje dalyje. Fabijoniškių seniūnijoje yra 43 gatvės, įsteigti įvairūs prekybos centrai, kuriamos įstaigos, statomi nauji gyvenamieji namai. Seniūnijoje dominuoja daugiaaukščių gyvenamųjų namų statyba. Artimiausia medicininė įstaiga yra kaimyniniame Šeškinės mikrorajone esanti poliklinika. Dėl socialinių paslaugų dažniausiai kreipiasi neįgalieji, nepilnos bei gausios šeimos.

5.3.3. GRIGIŠKIŲ SENIŪNIJA

Tai viena iš labiausiai nutolusių seniūnijų nuo Vilniaus miesto centro, kurioje gyvena apie 12000 gyventojų. Didelė socialinės paramos klientų dalis gyvena nuosavuose namuose. Kadangi seniūnijoje gyvena gerokai mažiau gyventojų nei kitose miesto seniūnijose, tai atitinkamai ir įstaigų, teikiančių socialines paslaugas, yra gerokai mažiau. Greitkelis „Vilnius–Kaunas“ seniūniją dalija į dvi dalis, todėl senyvo amžiaus, judėjimo negalią turintiems asmenims sudėtinga pasiekti seniūnijos pastatą.

5.3.4. JUSTINIŠKIŲ SENIŪNIJA

Tai kompaktiškas gyvenamasis daugiaaukščių namų rajonas, kuriame gyvena apie 40000 gyventojų. Didelė socialinės paramos gavėjų dalis yra mažas pajamas turinčios šeimos, todėl seniūnijoje yra aktualus bendrųjų socialinių paslaugų teikimas.

5.3.5. KAROLINIŠKIŲ SENIŪNIJA

Vienas iš tankiausiai apgyvendintų ir didžiausių socialinės paramos ir socialinių paslaugų gavėjų skaičių turinčių miesto rajonų, kuriame gyvena apie 31000 gyventojų. Vyrauja daugiabučiai gyvenamieji namai. Seniūnijoje gausu prekyviečių, ugdymo įstaigų. Patogus susisiekimas viešuoju transportu.

5.3.6. LAZDYNŲ SENIŪNIJA

Tai gyvenamasis daugiaaukščių namų rajonas, kuriame yra apie 32000 gyventojų. Seniūnijoje įsteigta viena svarbiausių sostinės medicinos įstaigų – Vilniaus greitosios pagalbos universitetinė ligoninė. Lazdynų seniūnijoje dominuoja neįgalūs, senyvo amžiaus specialiųjų poreikių asmenys, todėl yra aktualus teikiamų socialinių paslaugų tinklas, apimantis tiek bendrąsias, tiek specialiąsias socialines paslaugas. Tai viena didžiausių seniūnijų pagal pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų skaičių.

5.3.7. NAUJAMIESČIO SENIŪNIJA

Seniūnijoje yra apie 28000 gyventojų. Palanki geografinė padėtis lemia gyventojų tankumą ir privataus kapitalo bei valstybinių įstaigų sutelktumą. Didžioji dalis besikreipiančiųjų dėl paramos yra gyvenantys bendrabučių tipo butuose. Seniūnija savarankiškai ir bendradarbiaudama su Savivaldybės padaliniais, vaikų ir jaunimo klubais, viešosiomis įstaigomis ir nevalstybinėmis organizacijomis organizuoja seniūnijos bendruomenės laisvalaikį, šventes bei kitus renginius. Gyventojams aktualias problemas socialiniais klausimais padeda spręsti Naujamiestyje esančios įstaigos, teikdamos informaciją bei konsultacijas, organizuodamos bendrųjų socialinių paslaugų

teikimą. Socialinės paramos centro duomenimis, šioje seniūnijoje užfiksuota daugiausiai darbo su benamiais ir elgetaujančiais asmenimis atvejų (15).

5.3.8. NAUJININKŲ SENIŪNIJA

Seniūnijoje gyvena apie 34000 gyventojų. Tai vienas specifiškiausių miesto rajonų dėl seniūnijos teritorijoje gyvenančios romų bendruomenės. Naujininkų seniūnijoje yra teikiamos socialinės, juridinės, švietimo, sveikatos, laisvalaikio užimtumo paslaugos. Vilniaus miesto socialinės paramos centro duomenimis, Naujininkų seniūnijoje yra didžiausias socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stojančių šeimų bei jose augančių vaikų skaičius. Aktualūs vaikų trumpalaikės socialinės globos, socialinių įgūdžių ugdymo dienos centruose, socialinių, darbinių, higieninių įgūdžių ir socialinio atsparumo ugdymo, vasaros stovyklų organizavimo klausimai. Ypač problemiški romų bendruomenės gyvenamojo būsto, švietimo, socialinių įgūdžių ugdymo, integracijos į darbo rinką klausimai.

5.3.9. NAUJOSIOS VILNIOS SENIŪNIJA

Gyvena apie 32000 gyventojų. Buvęs pramoninis rajonas, nutolęs nuo miesto centro. Naujosios Vilnios seniūnijos teritorija didelė, daug klientų gyvena sodų bendrijose. Nors susisiekimas tarp Naujosios Vilnios ir Vilniaus centro yra išvystytas, tačiau dėl didelio atstumo klientus pasiekti yra keblu. Didelis bedarbių ir senyvo amžiaus gyventojų skaičius. Socialinės, juridinės, švietimo, sveikatos ir laisvalaikio paslaugas teikia daugiau kaip 43 įstaigos, esančios šioje seniūnijoje. Teikiamos socialinės paslaugos yra reikšmingos ir svarbios bendruomenės gyventojams. Nemaža dalis dėl paramos besikreipiančių asmenų gyvena butuose be patogumų, aktualios asmens higienos ir priežiūros paslaugos. Tai viena didžiausių seniūnijų pagal socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų bei jose augančių vaikų skaičių.

5.3.10. PANERIŲ SENIŪNIJA

Seniūnijoje gyvena apie 9000 gyventojų. Didžiausią miesto teritoriją užimantis buvęs pramoninis rajonas, didelę teritorijos dalį užima miškas. Didžioji dalis klientų gyvena nuosavuose namuose. Aktuali klientų pasiekiamumo problema.

5.3.11. PAŠILAIČIŲ SENIŪNIJA

Kompaktiškas gyvenamasis daugiaaukščių namų rajonas, kuriame gyvena apie 33000 gyventojų. Didžioji dalis besikreipiančiųjų dėl paramos yra senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia. Seniūnijoje organizuojamos ir teikiamos dienos užimtumo paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia, socialinės rizikos šeimose augantiems mokyklinio amžiaus vaikams ir jų šeimos nariams, organizuojamas bendruomenės gyventojų užimtumas, ugdomoji veikla vaikams ir jaunimui, skatinama sveika gyvensena.

5.3.12. PILAITĖS SENIŪNIJA

Pilaitės seniūnija yra miesto šiaurės vakarinėje dalyje. Teritorija išsiplėtusi dėl prijungtų kaimų, gyvena apie 16000 gyventojų. Seniūnijoje pastatyta keletas socialinio būsto daugiabučių namų, skirtų socialinės rizikos asmenims, todėl socialinių paslaugų poreikis yra padidėjęs. Gyventojams yra aktualūs informavimo bei konsultavimo apie socialinę paramą, vienkartinės pinigines pašalpas, maitinimo bei pirties talonų, globos ir rūpybos nustatymo klausimai, socialinės paramos mokiniams teikimo, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų teikimo klausimai.

5.3.13. RASŲ SENIŪNIJA

Seniūnijoje gyvena apie 13000 gyventojų. Didžioji dalis besikreipiančiųjų dėl socialinės paramos gyvena bendrabučių tipo butuose su patogumais, nemaža dalis gyvena būstuose be patogumų. Šiems gyventojams ypač aktualios asmens higienos ir priežiūros paslaugos, tarp besikreipiančiųjų dominuoja senyvo amžiaus ir suaugę asmenys su negalia.

5.3.14. SENAMIESČIO SENIŪNIJA

Seniūnijoje gyvena apie 21000 gyventojų. Nemaža dalis besikreipiančių dėl paramos asmenų gyvena socialiniuose būstuose, kurie yra nerenovuoti, prastos būklės. Didelė klientų dalis gyvena būstuose su daliniais patogumais arba be jų, pastatams reikalingas kapitalinis remontas.

5.3.15. ŠEŠKINĖS SENIŪNIJA

Daugiaaukščių gyvenamųjų namų, vienas tankiausiai apgyvendintų miesto rajonų. Gyvena apie 37000 gyventojų. Seniūnijoje veikia viena didžiausių Vilniaus miesto poliklinikų, turgavietė, nemažai mokyklų ir darželių. Daugiausia klientų yra senyvo amžiaus ir suaugę asmenys su negalia.

5.3.16. ŠNIPIŠKIŲ SENIŪNIJA

Plotu ir klientų skaičiumi Šnipiškės yra nedidelis gyvenamasis rajonas, gyvena apie 20000 gyventojų. Seniūnijoje gerai išvystyta įvairių viešųjų įstaigų infrastruktūra. Seniūnijoje didelis senyvo amžiaus klientų skaičius. Gyventojams daugiausiai teikiamos bendrosios socialinės paslaugos (maitinimas, pirties paslaugos, globos skyrimas ir siuntimas į globos įstaigas, išmokų skyrimas ir kt.).

5.3.17. VERKIŲ SENIŪNIJA

Viena didžiausių savo plotu seniūnijų, gyventojų – apie 21000. Didelė dalis klientų gyvena nuosavuose namuose arba sodų bendrijose. Šioje seniūnijoje yra trečdalis viso miesto sodų bendrijų. Kadangi sodų bendrijose gyvena daug jaunų šeimų su vaikais, aktuali yra nedarbo problema ir vaikų lopšelių–darželių trūkumas. Didelė klientų dalis gyvena būstuose be patogumų, krosnimis apšildomuose nameliuose. Aktuali klientų pasiekiamumo problema. Tai viena didžiausių seniūnijų pagal socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančių šeimų bei jose augančių vaikų skaičių, darbo su benamiais ir elgetaujančiais asmenimis atvejų skaičių (14).

5.3.18. VILKPĖDĖS SENIŪNIJA

Seniūnijoje gyvena apie 25000 gyventojų. Didžioji dalis gyventojų yra senyvo amžiaus asmenys. Seniūnijos teritorijoje veikia VŠĮ Vilkpėdės bendruomenės socialinių paslaugų centras, kurio beveik visi lankytojai yra aklieji ar silpnaregiai. Centre teikiamos neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo, palaikymo ar atkūrimo paslaugos, asmeninio asistento pagalba, užimtumo įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose veikla, meninių bei kitų gebėjimų lavinimas. Didelė dalis besikreipiančiųjų dėl socialinės paramos ar paslaugų gyvena bendrabučių tipo butuose su bendrais patogumais.

5.3.19. VIRŠULIŠKIŲ SENIŪNIJA

Tai daugiaaukščių gyvenamųjų namų rajonas. Seniūnijoje dominuoja senyvo amžiaus klientai. Teikiamos bendrosios socialinės paslaugos, integracinė socialinė pagalba žmonėms su proto negalia bei jų šeimoms, savarankiškumo didinimo stovyklos, švietėjiška, kultūrinė, sportinė bei socialinė veikla.

5.3.20. ŽIRMŪNŲ SENIŪNIJA

Vienas iš seniausių ir tankiausiai apgyvendintų, didelį klientų skaičių turinčių miesto rajonų. Didelė dalis klientų gyvena bendrabučių tipo butuose su bendrais patogumais. Tarp Socialinės paramos centro klientų itin daug senyvo amžiaus, psichikos negalią turinčių asmenų. Žirmūnai yra didžiausia seniūnija pagal pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų skaičių.

5.3.21. ŽVĖRYNO SENIŪNIJA

Vienas iš seniausių miesto rajonų, įsikūręs palankioje geografinėje padėtyje. Žvėryno seniūnijoje klientų nėra labai daug. Tarp besikreipiančiųjų dėl socialinės paramos ir socialinių paslaugų dauguma senyvo amžiaus asmenys ir suaugę asmenys su negalia.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Žemiau esančios lentelės 3 ir 4 skiltyse nurodomas socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo iš Savivaldybės biudžeto mastas Vilniaus miesto gyventojams 2014 m. Lentelės 5 skiltyje pateikiamas faktinis Savivaldybės rodiklis – 10 tūkst. gyventojų tenkančių vietų (gavėjų) skaičius pagal konkrečias paslaugas išskirtoms žmonių socialinėms grupėms, o 6 skiltyje – nustatytas normatyvas¹⁴, koks vietų (gavėjų) skaičius turėtų tekti 10 tūkst. gyventojų. 5 ir 6 skiltyse pateiktų rodiklių palyginimas rodo, ar pakankamai Savivaldybėje yra išvystytos socialinės paslaugos išskirtoms žmonių socialinėms grupėms.

Galima daryti išvadą, kad labiausiai išvystytos yra šios paslaugos:

- ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos likusiems be tėvų globos ir neįgaliems vaikams;
- socialinės rizikos suaugusiems asmenims teikiamos paslaugos – apgyvendinimas nakvynės namuose bei socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas dienos centruose.

Taip pat svarbu pažymėti, kad kai kurių socialinių paslaugų žemas išvystymo lygis sietinas ne su faktiniu paslaugų trūkumu, o su vieningos paslaugų gavėjų apskaitos stoka, kuomet itin neaiškus lieka nevyriausybinų organizacijų teikiamų paslaugų gavėjų skaičius.

Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Eil. nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenys (šeimoms), kuriems socialinių paslaugų poreikis įvertintas 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų vietų/ gavėjų skaičius 2014 m.	10 tūkst. Vilniaus gyventojų tenka vietų/ gavėjų 2014 m.	Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai 10 tūkst. gyventojų
1	2	3	4	5	6
1.	Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa				
	Likusiems be tėvų globos vaikams	332	332 vietos	6,2	6 vietos
				Palyginimas +0,2	
	Vaikams ir jaunimui su negalia	76	76 vietos	1,4	0,5 vietos
				Palyginimas +0,9	
	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	842	760 vietų	14,1	25 vietos
				Palyginimas -10,9	
2.	Trumpalaikė socialinė globa				
	Vaikams ir jaunimui su negalia	8	4 vietos	0,1	2 vietos
				Palyginimas -1,9	
	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	83	49 vietos	0,9	1,6 vietų
				Palyginimas -0,7	
3.	Dienos socialinė globa institucijoje				
	Vaikams ir jaunimui su negalia	48	48 vietos	0,9	2 vietos

¹⁴ Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai, patvirtinti LR Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014-01-20 įsakymu Nr. A1-23.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenys (šeimos), kuriems socialinių paslaugų poreikis įvertintas 2014 m.	Savivaldybės finansuojamų vietų/gavėjų skaičius 2014 m.	10 tūkst. Vilniaus gyventojų tenka vietų/gavėjų 2014 m.	Socialinių paslaugų išvystymo normatyvai 10 tūkst. gyventojų
				Palyginimas -1,1	
	Senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	297	294 vietos	5,4	9,5 vietų
				Palyginimas -4,1	
4.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose, apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose, laikinas apnakvindinimas įstaigose				
	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia	123	116 vietų	2,1	5,5 vietų
				Palyginimas -3,4	
	Apgyvendinimas nakvynės namuose socialinės rizikos suaugusiems asmenims	692	370 vietų	6,9	4,5 vietų
				Palyginimas +2,4	
	Apgyvendinimas krizių centruose socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir vaikams	568, iš jų: 205 moterys, 363 vaikai	101 vieta	1,9	3 vietos
				Palyginimas -1,1	
5.	Dienos socialinė globa asmens namuose				
	Vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims	136	136 gavėjai	2,5	8,5 gavėjai
				Palyginimas -6	
6.	Pagalba namuose				
	Vaikams ir suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims	1965	1543 gavėjai	36,4	50,5 gavėjų
				Palyginimas -14,1	
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose				
	Socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams	1871 šeima	1217 šeimų	34,7	40 šeimų
				Palyginimas -5,3	
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje				
	Socialinės rizikos vaikams	1110	104 gavėjai	20,6	24 gavėjai
				Palyginimas -3,4	
	Senyvo amžiaus asmenims	603	603 gavėjai	11,2	20 gavėjų
				Palyginimas -8,8	
	Socialinės rizikos suaugusiems asmenims	738	200 gavėjų	13,7	6 gavėjai
				Palyginimas +7,7	

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

6.1.1. Vaikai ir šeimos

Ilgalaikė, trumpalaikė ir dienos socialinė globa

Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos 2014 m. teiktos 332 Vilniaus miesto vaikams, likusiems be tėvų globos. Paslaugos teikiamos 4 Savivaldybės vaikų socialinės globos namuose, 6 nevyriausybinuose vaikų globos namuose ir 2 LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavaldžiose įstaigose (žr. lentelę 5.1. skyriuje).

Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos 2014 m. buvo teikiamos 76 neįgaliems vaikams bei jaunuoliams. Pagrindinis šių paslaugų organizatorius – Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas. 2014 m. sausio mėn. baigus įgyvendinti projektą „Globos namų vaikams ir jaunimui, turintiems negalią, modernizavimas“, rekonstruotas bei apšiltintas Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensiono pastatas (2192 m²) adresu Lakštingalų g. 7, įrengti 22 gyvenamieji kambariai (16 dviviečių, 6 triviečiai), skirti apgyvendinti žmonėms su sunkia negalia, įrengti 9 sanitariniai mazgai, suremontuotos valgomųjų kambarių patalpos, įrengtas liftas, sutvarkytas gerbūvis.

Pažymėtina, kad vadovaujantis Socialinių paslaugų išvystymo normatyvais, ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos likusiems be tėvų globos, neįgaliems vaikams laikytinos kaip pakankamai išvystytos Vilniaus miesto savivaldybėje, o laipsnišku perėjimu nuo institucinės globos prie bendruomenėje teikiamų paslaugų siekiama kelti vaikų gyvenimo kokybę ir tinkamai parengti savarankiškam (iš dalies savarankiškam) gyvenimui. Deinstitutionalizacija pradėta vykdyti Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namuose: 2014 m. suformuotos 2 šeimynos, kuriose apgyvendinta 16 vaikų. Formuojant šeimynas buvo vertinami visi globotinių poreikiai, atsižvelgta į vaikų amžių, giminystės, socialinius ryšius, esamą šeimynos sudėtį, pomėgius, savarankiškumo lygį ir pan.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2014 m. teiktos 191 vaikui, iš jų 183 vaikams iš socialinės rizikos šeimų (Vilniaus miesto krizių centre) ir 8 vaikams bei jaunuoliams su negalia (Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensione). Pastarųjų vaikų tėvams vis aktualesnės tampa trumpalaikės atokvėpio socialinės globos paslaugos. Šiuo tikslu 2011 m. Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensiono dienos socialinės globos grupė reorganizuota į trumpalaikės (ilgalaikės) socialinės globos grupę vaikams ir jaunuoliams su sunkia negalia.

Dienos socialinės globos paslaugos 2014 m. buvo teiktos 48 sutrikusio intelekto vaikams, daugiausia turintiems sunkią negalią. Vaikai lankė Vilniaus „Vilties“ specialiąją mokyklą–daugiafunkcį centrą ir Vilniaus specialiojo lopšelio–darželio „Čiauškutis“ dienos centrą. Pastarasis savo veiklą pradėjo 2014 m. rugsėjo mėn. 600 m² erdvėje įrengtos užsiėmimų ir judesio korekcijos salės, vandens terapijos baseinėlis, švaros ir poilsio kambariai, valgyklėlė, jaukios ir spalvingos edukacinės patalpos 2–11 metų specialiųjų poreikių turintiems vaikams. Kompleksinę dienos socialinę globa užtikrina specialistų ir darbuotojų komanda: socialinis pedagogas ir jo padėjėjai, psichologas, specialieji pedagogai, logopedai, ergoterapeutas, kineziterapeutas, judesio korekcijos pedagogai, masažistas ir kt. Dienos centro pagrindinis tikslas – padėti šeimai patirti pasitenkinimo jausmą atliekant labai sunkų darbą – auginant neįgalų vaiką, siekiant pagelbėti jam integruotis į visuomenę, skatinti bendrauti neįgalius vaikus auginančias šeimas tarpusavyje, dalytis patirtimi, prisidėti prie pozityvaus tokių šeimų įvaizdžio kūrimo sveikajai visuomenės daliai.

Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas namuose ir dienos centruose

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas namuose socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams organizuoja Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyrius (51 socialinis darbuotojas) ir VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“ (4 socialiniai darbuotojai), kuriai 2014 m. finansavimas skirtas laimėjus Savivaldybės skelbtą Socialinio darbo su socialinės rizikos šeimomis, gyvenančiomis Vilkpėdės seniūnijoje, konkursą. 2014 m. paslaugos teiktos 1031 šeimai, įrašytai į socialinės rizikos šeimų apskaitą arba socialinių įgūdžių stokojančių šeimų sąrašą, bei 1734 jose augantiems vaikams (iš jų VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“ paslaugas

teikė 56 šeimoms ir 91 vaikui) (žr. lentelę). Pažymėtina, kad vadovaujantis Socialinių paslaugų išvystymo normatyvais, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos namuose socialinės rizikos šeimoms laikytinos kaip pakankamai išvystytos Vilniaus miesto savivaldybėje; džiugina ir tai, kad sėkmingai taikant socialinio darbo metodus, dėl teigiamų pokyčių iš apskaitos išbraukiama apie ketvirtadalis šeimų.

Socialinės rizikos šeimų bei socialinių įgūdžių stokojančių šeimų ir jose augančių vaikų pasiskirstymas Savivaldybės seniūnijose

Eil. nr.	Seniūnijos pavadinimas	Soc. rizikos šeimos 2013 m.	Soc. rizikos šeimose augančių vaikų skaičius 2013 m.	Soc. rizikos šeimos 2014 m.	Soc. rizikos šeimose augančių vaikų skaičius 2014 m.
1.	Naujininkai	229	429	172	314
2.	Naujoji Vilnia	119	197	102	178
3.	Verkiai	89	156	77	137
4.	Žirmūnai	57	91	64	104
5.	Antakalnis	74	107	63	82
6.	Rasos	57	97	57	92
7.	Vilkipėdė*	74	112	56	91
8.	Fabijoniškės	39	66	47	75
9.	Šnipiškės	49	99	42	85
10.	Senamiestis	45	68	39	69
11.	Grigiškės	28	45	38	63
12.	Šeškinė	36	47	38	49
13.	Justiniškės	34	56	38	63
14.	Naujamiestis	42	56	35	62
15.	Lazdynai	37	52	31	46
16.	Viršuliškės	27	47	29	49
17.	Paneriai	34	54	28	45
18.	Pilaitė	33	55	26	52
19.	Karoliniškės	17	24	23	33
20.	Pašilaičiai	20	28	16	27
21.	Žvėrynas	9	15	10	18
Iš viso:		1149	1901	1031	1734

* Duomenis pateikė VšĮ „Vilniaus SOS vaikų kaimas“

Nuo 2014 m., ieškant kuo įvairesnių pagalbos šeimai formų, Socialinės paramos centre pradėti organizuoti susitikimai su šeima, kuriuos inicijuoja socialiniai darbuotojai. Nestebint teigiamų pokyčių, šeimos nariai kviečiami atvykti į susitikimą/ pokalbį Pagalbos šeimai skyriuje ir kartu svarsto susidariusią situaciją, sudaro veiksmų planą ir numato įsipareigojimus. 2014 m. įvyko 18 tokių susitikimų. Be to, siekiant efektyvaus darbo su socialinės rizikos ir socialinių įgūdžių stokojančiomis šeimomis rezultatu, didelis dėmesys skiriamas priklausomybių nuo alkoholio,

narkotikų ir kitų psichoaktyvių medžiagų problemų sprendimui. Šiuo tikslu Socialinės paramos centro Pagalbos šeimai skyriuje dirba 2 socialiniai darbuotojai–konsultantai priklausomybių klausimais. Besikreipiantys asmenys pasirenka individualias konsultacijas arba užsiėmimus grupėse. 2014 m. buvo suteiktos 543 individualios socialinių darbuotojų konsultacijos 84 asmenims, priklausomiems nuo alkoholio/ narkotikų, ir jų šeimos nariams. Užsiėmimai grupėse buvo organizuojami 3 kartus per savaitę, kartą per savaitę – Naujosios Vilnios ir Panerių seniūnijose. Per metus įvyko 149 užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 101 asmuo, iš kurių apie 95 proc. – asmenys, įtraukti į socialinės rizikos šeimų apskaitą arba socialinių įgūdžių stokojančių šeimų sąrašą.

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos dienos centruose 2014 m. teiktos 1110 socialinės rizikos, socialinės rizikos šeimose ar socialinių įgūdžių stokojančiose šeimose augančių mokyklinio amžiaus vaikų. Iš jų 104 paslaugos teiktos Vilniaus miesto socialinės paramos centro vaikų dienos centruose „Labirintai“, „Bičiulis“, „Savi“ ir Kartų dienos centre. Plėtojant nestacionarias paslaugas socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams, labai svarbus yra nevyriausybinių organizacijų indėlis organizuojant veiklą vaikų dienos centruose, užimtumo grupėse, bendruomenės ir šeimos paramos centruose.

Apgyvendinimas krizių centruose, laikinas apnakvindinimas

2014 m. apgyvendinimo krizių centre (iki 6 mėn. ir daugiau) paslauga buvo suteikta 351 asmeniui, iš jų Vilniaus miesto krizių centre – 70 moterų ir 269 vaikams (183 vaikams teiktos trumpalaikės globos paslaugos). Laikino apnakvindinimo paslaugos (iki 3 parų) šioje įstaigoje suteiktos 129 moterims ir 88 vaikams.

2013 m. rugsėjo mėn. įgyvendinus ES finansuojamą projektą „Grupinio gyvenimo namų vaikams, šeimos paramos centro ir krizių centro motinoms ir vaikams įkūrimas“, atlikti pastato, esančio A. Kojelavičiaus g. 129, rekonstrukcijos darbai, pradėjo veikti Vilniaus miesto krizių centro 3 padaliniai:

1) Grupinio gyvenimo namai (20 vietų): vaikams iš socialinės rizikos šeimų, kuriose jie negauna reikiamos priežiūros, kuriose įvyko nelaimė ar pasilikimas šeimoje, išgyvenančioje krizę, kelia pavojų vaikų sveikatai ir gyvybei, teikiama trumpalaikė socialinė globa, psichologinė pagalba, kasdieninio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laisvalaikio organizavimo, maitinimo ir asmens higienos organizavimo paslaugos;

2) Šeimos paramos centras: šeimoms ar vaikų globėjams, neturintiems pakankamai socialinių įgūdžių ar išgyvenantiems krizinę situaciją, teikiama operatyvi pagalba, teikiamos informavimo, bendravimo, atstovavimo, tarpininkavimo, psichologinės pagalbos paslaugos;

3) Krizių centras motinoms ir vaikams (9 vietos): motinoms ir jų vaikams, neturintiems ar negalintiems gyventi savo namuose dėl krizės šeimoje ar šeimą ištikusios nelaimės, teikiama laikino apnakvindinimo paslauga.

Šis projektas padeda kompleksiskai spręsti socialinės rizikos šeimų problemas, prisideda prie naujo pagalbos modelio, užtikrinančio savalaikes ir kokybiškas socialinės rizikos šeimai reikalingas paslaugas, mažina vaikų patekimo į socialinės globos namus riziką.

6.1.2. Senyvo amžiaus, neįgalūs asmenys

Ilgalaikė, trumpalaikė ir dienos socialinė globa

Senyvo amžiaus asmenų, suaugusių asmenų su negalia, gaunančių Savivaldybės finansuojamas ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas, kasmet daugėja: 2012 m. šios paslaugos pradėtos teikti 717 asmenų, 2013 m. – 746 asmenims, 2014 m. – 752 asmenims. Paslaugos teikiamos 2 Vilniaus savivaldybei pavaldžiose įstaigose, 19 LR Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavaldžių įstaigų, 2 kitoms savivaldybėms pavaldžiose įstaigose, 4 privačiose įstaigose ir 1 nevyriausybiniuose socialinės globos namuose. Socialinės paramos skyriaus duomenimis, 2015-04-10 eilėje gauti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas laukė 82 asmenys.

Įgyvendinus ES lėšomis finansuotą projektą „Biudžetinės įstaigos pensiono „Vilties

namai“ grupiniai gyvenimo namai“, Savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimu pensiono „Vilties namai“ pavadinimas pakeistas į Valakampių socialinių paslaugų namus. Adresu Rukeliškių g. 40 pastatyti 2 aukštų, 10 vietų Grupinio gyvenimo namai (apie 300 m²). Juose 2014 m. ilgalaikės socialinės globos paslaugos teiktos 10 asmenų, turinčių proto ar kompleksinę negalią, socialinės globos namuose Rukeliškių g. 44 ir 40 – 38 asmenims.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2014 m. teiktos 70 asmenų. Teikiant šias paslaugas senyvo amžiaus, suaugusiems neįgaliesiems užtikrinamos atokvėpio paslaugos jų šeimų nariams, globėjams, rūpintojams, dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai negalintiems jų prižiūrėti namuose. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos 2014 m. buvo teikiamos Valakampių socialinių paslaugų namuose, dienos centre „Šviesa“, Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose, Gerontologijos ir reabilitacijos centre, UAB „Senevita“, VšĮ „Antavilių pensionate“, UAB „Gemma sveikatos centre“, Jotainių socialinės globos namuose ir Zarasų socialinės globos namuose. Šių paslaugų teikimas užtikrinamas visiems, kuriems toks poreikis nustatytas.

Igyvendinus ES lėšomis finansuotą projektą „Pensiono „Vilties namai“ savarankiško gyvenimo namų ir trumpalaikės globos centro įkūrimas“, 2013 m. spalio mėn. adresu Kojelavičiaus g. 127 atidaryti 2 papildomi padaliniai suaugusiems asmenims, turintiems proto ir kompleksinę negalią, – Trumpalaikės globos centras (15 vietų, 23 paslaugų gavėjai 2014 m.) ir Savarankiško gyvenimo namai (34 vietos, 36 paslaugų gavėjai 2014 m.).

2014 m. dienos socialinės globos paslaugas gavo 297 senyvo amžiaus ir suaugę asmenys su negalia. Paslaugas neįgaliesiems Vilniuje teikia dienos centras „Šviesa“, VšĮ dienos centras „Mes esame“, VšĮ Markučių dienos veiklos centras, Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla–daugiafunkcis centras, Vilniaus Verkių mokykla–daugiafunkcis centras, VšĮ „Vilties akimirka“. Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose įkurtame dienos socialinės globos centre paslaugos teikiamos senyvo amžiaus asmenims, sergantiems Alzheimerio ir kitomis senatvės psichikos ligomis. 2014 m. paslaugas gavo 39 asmenys. Pagrindinis dienos socialinės globos centro tikslas – suteikti asmenims, sergantiems senatvės psichikos ligomis, galimybę gyventi bendruomenėje, kiek galima ilgiau išvengiant ilgalaikės stacionarios socialinės globos, o jų artimiesiems suteikti atokvėpį, paramą ir galimybę sugrįžti į darbo rinką.

Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose

2014 m. savarankiško gyvenimo namuose gyveno 123 senyvo amžiaus bei suaugę neįgalūs asmenys. Paslaugos teikiamos Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose, Valakampių socialinių paslaugų namuose, Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namuose Švenčionių rajone Magūnų kaime ir Vilniaus miesto socialinės paramos centro Savarankiško gyvenimo namuose „Savi namai“.

Vilniaus miesto socialinės paramos centrui 2013 m. spalio mėn. įgyvendinus ES lėšomis finansuotą projektą „Savarankiško gyvenimo namų „Savi namai“ ir dienos centro psichikos negalią turintiems asmenims įkūrimas“, atlikti pastato A. Kojelavičiaus g. 172 (956 m²) rekonstrukcijos darbai ir įkurti 2 Socialinės paramos centro padaliniai – savarankiško gyvenimo namai „Savi namai“ (28 vietos) ir dienos centras psichikos negalią turintiems asmenims „Versmė“ (30 vietų). Savarankiško gyvenimo namuose įrengti 23 kambariai, iš kurių 18 vienviečių (2 iš jų pritaikyti asmenims su fizine negalia) ir 5 šeimyniniai, skirti asmenims gyventi su šeimos nariais. Namų aplinkos būstuose kasdienės veiklas gyventojai planuoja ir atlieka patys, iš dalies padedant socialiniams darbuotojams ar socialinio darbuotojo padėjėjams: atlieka namų ruošos darbus, gamina maistą, apsiperka, tvarko pinigų apskaitą, moka už komunalines paslaugas, kitus mokesčius. 2014 m. paslaugos suteiktos 31 asmeniui, iš jų – 2 šeimoms su mažamečiais vaikais. 11 gyventojų buvo dirbantys, 13 – ieškantys darbo, 8 – dalyvaujantys profesinės reabilitacijos programose ir siekiantys įgyti pasirinktą profesinę kvalifikaciją. Dienos centre sudarytos sąlygos palaikyti ir atkurti neįgaliųjų kasdienio gyvenimo įgūdžius, ugdyti savarankiškumą, atliekant buityje reikalingas funkcijas, dalyvauti grupiniuose psichoterapijos užsiėmimuose, individualiose psichologo konsultacijose, užsiimti mėgstama veikla ir pan.

Pagalba į namus ir dienos socialinė globa asmens namuose

2014 m. pagalbos į namus paslaugas gavo 1765 neįgalūs, senyvo amžiaus asmenys. Pagrindinis šių paslaugų teikėjas Vilniaus mieste yra Socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyrius, kuriame dirba 89 lankomosios priežiūros specialistai. Socialinės paramos centro klientai (1403, iš jų 266 – nauji) sudaro didžiąją dalį paslaugų gavėjų (žr. lentelę žemiau). Per metus suteikta 159212 paslaugų, iš kurių „populiariausios“ – maisto produktų pirkimas, buto tvarkymas, maisto ruošimas, pašildymas, lankymasis sveikatos priežiūros įstaigoje.

Vilniaus miesto socialinės paramos centro pagalbos į namus ir dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjų pasiskirstymas Savivaldybės seniūnijose

Eil. nr.	Seniūnijos pavadinimas	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai 2013 m.	Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai 2013 m.	Pagalbos į namus paslaugų gavėjai 2014 m.	Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugų gavėjai 2014 m.
1.	Žirmūnai	213	13	208	14
2.	Antakalnis	118	7	128	7
3.	Lazdynai	116	8	110	15
4.	Karoliniškės	106	9	100	13
5.	Naujamiestis	90	7	95	5
6.	Šeškinė	39	4	88	5
7.	Vilkipėdė	73	11	79	7
8.	Justiniškės	57	3	70	10
9.	Naujininkai	94	5	68	7
10.	Fabijoniškės	66	5	66	7
11.	Naujoji Vilnia	61	2	59	4
12.	Viršuliškės	74	1	57	2
13.	Pašilaičiai	46	7	47	7
14.	Verkiai	33	3	45	5
15.	Žvėrynas	51	3	44	5
16.	Šnipiškės	46	6	42	6
17.	Senamiestis	44	3	37	7
18.	Pilaitė	20	-	23	4
19.	Rasos	32	2	15	2
20.	Grigiškės	7	1	11	2
21.	Paneriai	13	1	11	2
Iš viso:		1403	101	1403	136

Nuo 2011 m. birželio mėn. Socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyriaus 61 lankomosios priežiūros specialistas teikia dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose. 2014 m. šias paslaugas gavo 136 asmenys, iš jų 99 – su sunkia negalia (žr. lentelę

aukščiau). Pastebima, kad dienos socialinės globos asmens namuose gavėjų daugėja: 2012 m. paslaugos teiktos 52 asmenims, iš jų 31 – su sunkia negalia, 2013 m. – 101 asmeniui, iš jų 60 – su sunkia negalia.

Pagalbos į namus, pagalboms slaugant paslaugas neįgaliesiems, senyvo amžiaus asmenims Vilniaus mieste teikia ir nevalstybinės organizacijos: Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilniaus skyrius, Maltos ordino pagalbos tarnyba, Sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Vilniaus Viltis“ ir kt.

Senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia, negalintiems apsilankyti gydymo įstaigoje, sudaroma galimybė gauti profesionalias, susistemintas, efektyvias, prieinamas, kokybiškas paslaugas asmens namuose. VšĮ Centro poliklinika teikia slaugos, paliatyviosios medicinos ir socialines paslaugas VšĮ Centro poliklinikos negalią turintiems pacientams namuose, kurie dėl sunkios sveikatos būklės negali atvykti į gydymo įstaigą. Slaugos, paliatyviosios medicinos ir socialinių paslaugų klinikoje dirba slaugytojai, slaugytojų padėjėjai, paliatyviosios pagalbos gydytojas, socialinis darbuotojas.

Transporto paslaugos

Vilniaus miesto socialinės paramos centro Pagalbos į namus skyrius teikia transporto paslaugas savo namuose gyvenantiems asmenims, kurie dėl amžiaus, negalios ar ligos turi judėjimo funkcijų sutrikimų ir negali naudotis viešuoju ar individualiu transportu, bei kurių suaugę vaikai, globėjai (rūpintojai) ar kiti šeimos nariai dėl objektyvių priežasčių negali suteikti jiems transporto paslaugų. Paslaugos teikiamos 4 transporto priemonėmis, 2 iš jų – pritaikytos judėjimo negalią turintiems asmenims, jose įrengti keltuvai, laikikliai. 2014 m. 296 asmenims buvo suteiktos 1429 paslaugos (2013 m. – 272 asmenims 1119 paslaugų). Transporto paslaugų teikimas judėjimo negalią turintiems asmenims, atsižvelgiant į jų nepritaikytą arba iš dalies pritaikytą gyvenamąją aplinką, kai daugiabutyje nėra lifto, buvo organizuojamas naudojant vikšrinį mobilų kopiklį, todėl pagerėjo transporto paslaugų prieinamumas ir kokybė.

Socialinės paramos skyrius perka transporto paslaugas vežti nefrologinius ligonius į gydymo įstaigas. 2014 m. VšĮ „Menava“ nuolatines transporto paslaugas teikė 70 asmenų.

Sociokultūrinės paslaugos

Sociokultūrinės paslaugos senyvo amžiaus, neįgaliesiems asmenims teikiamos Vilniaus miesto socialinės paramos centro 3 padaliniuose – senjorų dienos centruose „Atgaiva“ ir „Diemedis“ bei Kartų dienos centre. Dienos centruose organizuojami muzikos, rankdarbių, šokių, anglų kalbos kursai, lankytojų dailės darbų parodos, įvairios paskaitos, diskusijos, šventiniai renginiai, susitikimai, edukacinės išvykos, apsilankymai įvairiuose renginiuose, teikiamos skaityklos (bibliotekos) ir kitos bendrosios socialinės paslaugos. 2014 m. sociokultūrinės paslaugos dienos centruose suteiktos 603 asmenims, 2013 m. – 526 asmenims, 2012 m. – 489.

Sociokultūrinės paslaugas teikia ir įvairios nevalstybinės organizacijos: Lietuvos pensininkų sąjunga „Bočiai“ bei jos padaliniai, Lietuvos pagyvenusių žmonių asociacija, Naujininkų bendruomenė, visuomeniniai pagalbos namai „Salve“, Medardo Čoboto trečiojo amžiaus universitetas, Vilniaus miesto vyresniojo amžiaus žmonių asociacija „Šnapiškiečių namai“ ir kt.

6.1.3. Socialinės rizikos asmenys

Apgyvendinimas nakvynės namuose

2014 m. apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos buvo suteiktos 379 socialinės rizikos asmenims, iš jų 309 – Vilniaus miesto nakvynės namuose (2013 m. – 333 asmenims). Pagrindinis nakvynės namų tikslas – padėti laikinai apgyvendintiems asmenims, praradusiems socialinius ryšius, grįžti į pilnavertį gyvenimą, motyvuoti juos susirasti nuolatinę gyvenamąją vietą ir darbą, teikti socialines paslaugas, konsultuoti, dirbti individualiai su kiekvienu iš jų. Be to, Savivaldybė per Nevalstybinių organizacijų socialinių projektų konkursus remia ir Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ Nakvynės namus Šv. Stepono g. 35/4. Juose paslaugos buvo teikiamos 70

asmenų.

Svarbu pažymėti, kad pagal Socialinių paslaugų išvystymo normatyvus apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos Vilniuje laikytinos pakankamai išvystytomis. Vis dėlto sostinėje, į kurią atvyksta socialinės rizikos asmenys iš įvairių Lietuvos vietovių, kaip ir ankstesniais metais išlieka aktuali benamių, elgetaujančių asmenų apgyvendinimo problema. Maždaug trečdalis Vilniaus miesto nakvynės namų gyventojų yra neįgalūs ar senatvės pensininkai, kurie turi įvairių sveikatos sutrikimų. Nakvynės namų filiale Vilkpėdės g. 12 yra tik 20 vietų, skirtų asmenims su negalia.

Socialinė priežiūra laikino apnakvindinimo įstaigose

Laikino apnakvindinimo paslaugos benamiams, neblaiviems, apsvaigusiems asmenims teikiamos Vilniaus miesto nakvynės namuose. 2014 m. įstaigos filiale A. Kojelavičiaus g. 50 paslaugos suteiktos 313 asmenų, filiale „Sala“ – 5153 asmenims, apsvaigusiems nuo alkoholio, narkotikų bei toksinių medžiagų (yra ir besikartojančių paslaugų gavėjų).

Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas dienos centruose ir namuose

Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos dienos centruose 2014 m. teiktos 448 socialinės rizikos suaugusiems asmenims. Paslaugas teikia 4 nevalstybinės organizacijos: Vilniaus Arkivyskupija (VA) „Caritas“, Lietuvos kalinių globos draugija, visuomeninė organizacija Vilniaus Kofoedo mokykla ir VšĮ „OFM mažesnieji broliai“. 2014 m. pabaigoje VA „Caritas“ valgykloje „Betanija“ pradėta organizuoti dienos centro veikla, kurioje dalyvauja tiek socialinės rizikos asmenys, tiek į VA „Caritas“ kreipimasi atsiliepę 17 parapijiečių, kurie veda įvairius užsiėmimus bei renginius. Vadovaujantis Socialinių paslaugų išvystymo normatyvais, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo dienos centruose paslaugos socialinės rizikos asmenims Vilniaus miesto savivaldybėje laikytinos pakankamai išvystytomis.

VšĮ „Socialiniai paramos projektai“, kurios veikloje Savivaldybė dalyvauja dalininko teisėmis, vykdo darbinės reabilitacijos programą asmenims, priklausomiems nuo narkotinių medžiagų, alkoholio ir kt. 2004 m. įkurtame salotų bare „Mano guru“ asmenys, sėkmingai baigę gydymo bei psichosocialinės reabilitacijos programas ir nebevartojęs psichiką veikiančių medžiagų, dirba kartu su profesionalais, dalyvauja teoriniuose mokymuose ir įgyja virėjo, padavėjo, barmeno, staliaus–apdailininko neformalaus ugdymo pažymėjimus. Nuo 2012 m. vykdomas Europos socialinio fondo finansuojamas projektas „Mano Guru: naujos galimybės darbo rinkoje“, skirtas buvusiems kaliniams, asmenims, gyvenantiems nakvynės namuose ir priklausomiems nuo alkoholio, padėti spręsti jų problemas, susijusias su priklausymu nuo šalpos mechanizmų, dažniais atkryčiais, aukštu kriminogeniniu lygiu, ekonominiu pasyvumu, sunkumais integruojantis į darbo rinką ir socialine atskirtimi. 2014 m. darbinės reabilitacijos programoje dalyvavo 90 asmenų, iš jų 34 įgijo virėjo specialybę, 36 – padavėjo/ barmeno, 20 – staliaus.

Vilniaus miesto socialinės paramos centras teikia socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialiniuose būstuose gyvenantiems asmenims (šeimoms), turintiems 145 Eur (500 Lt) bei didesnius įsiskolinimus už nuomą ar komunalines paslaugas. 2014 m. buvo dirbama su 671 asmeniu (šeima), sudaryti 186 individualaus darbo planai (2013 m. – 179), 159 asmenys sumokėjo turimus įsiskolinimus (2013 m. – 116), 310 asmenų sumažino įsiskolinimus (2013 m. – 399), 106 asmenys sudarė skolų mokėjimo sutartis su paslaugas teikiančiomis įmonėmis (2013 m. – 183). Asmenys motyvuoti ne tik sumažinti/ sumokėti turimus įsiskolinimus, bet ir registruotis Valstybinėje teritorinėje darbo biržoje, savarankiškai ieškoti darbo, kreiptis dėl įvairių pensijų, socialinių pašalpų bei kitų socialinių išmokų gavimo ir pan.

Maitinimo organizavimas

Maitinimo paslauga teikiama nepasiturintiems asmenims, kurie neturi sąlygų ar dėl nepakankamo savarankiškumo nepajėgia pasigaminti maisto namuose (maitintis namuose), arba nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems, paleistiems iš įkalinimo įstaigų asmenims. Asmenys maitinami nevalstybinių organizacijų, kurioms skirtas finansavimas iš Savivaldybės biudžeto,

labdaros valgyklose. 2014 m. nemokami pietūs buvo teikiami labdaros ir paramos fondo (LPF) „Vilties centras“ valgykloje (520-580 asmenų kasdien), LPF „Harė Krišna maistas kūnui ir sielai“ valgykloje (apie 100 asmenų) ir Vilniaus arkivyskupijos „Caritas“ valgykloje „Betanija“ (apie 350 asmenų). Pastarojoje valgykloje 2014 m. atlikti remonto darbai, socialinės tarnybos patalpose įrengtos higienos patalpos-dušai, lankytojų tualetas, gamybinės patalpos, kuriose saugomi ir nepasiturintiems asmenims dalinami vilniečių suaukoti drabužiai.

Vilniaus miesto socialinės paramos centras, nuo 2008 m. bendradarbiaudamas su labdaros ir paramos fondu „Maisto bankas“, padeda organizuoti paramos maisto produktais iš Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondo teikimą: renkami gyventojų prašymai, nustatoma teisė į tokio pobūdžio paramą, pagal poreikį padedama dalinti maisto produktus, periodiškai teikiami nepasiturinčių šeimų, kurioms rekomenduojama skirti papildomą paramą maisto produktais, sąrašai. 2014 m. buvo priimti 10656 prašymai dėl paramos maisto produktais teikimo 16905 asmenims, papildoma parama suteikta 5962 asmenims. Maisto produktai buvo dalinami 3 kartus, rinkinius sudarė miltai, makaronai, įvairios kruopos, sausi pusryčiai, aliejus, cukrus, mėsos konservai.

Asmens higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas

Asmens higienos ir priežiūros paslauga, išduodant pirties talonus, teikiama nepasiturintiems vilniečiams, gyvenantiems butuose be patogumų arba neturintiems gyvenamosios vietos, asmenims, siekiant užtikrinti minimalių asmens higienos poreikių patenkinimą. Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugas organizuoja Socialinės paramos skyrius, o maudymosi talonus išduoda Socialinės paramos centro Socialinio darbo skyrius ir Vilniaus miesto nakvynės namai. 2014 m. asmeninės higienos ir priežiūros paslaugoms gauti Z. Stupenko firmos pirtyje buvo išduotas 31281 pirties talonas, per mėnesį pirties talonai buvo išduodami vidutiniškai 900 asmenų. Vienam asmeniui per mėnesį galėjo būti skirta iki 3 talonų.

Kitos paslaugos

Vilniaus miesto nakvynės namų Socialinės tarnybos darbuotojas gatvėje įkyriai išmaldos prašančius, neblaivius ar apsvaigusius asmenis informuoja bei konsultuoja apie teikiamą paramą (dalią informacines korteles), esant būtinybei siunčia į sveikatos priežiūros ar socialinių paslaugų įstaigas.

Nuo 2011 m. lapkričio mėn. Socialinės paramos centro socialiniai darbuotojai vykdo darbą gatvėje su elgetaujančiais, valkataujančiais ir neturinčiais nuolatinės gyvenamosios vietos asmenimis Vilniaus mieste. Per 2014 m. pavyko užmegzti kontaktą su 61 asmeniu, 40 asmenų atsisakė bendrauti, įvyko 260 susitikimų gatvėje, 293 – socialinių darbuotojų darbo vietoje. Dirbant su elgetaujančiais, valkataujančiais asmenimis, užmegzti su jais kontaktą, įgauti pasitikėjimą yra sudėtinga, dedamos didelės pastangos norint išlaikyti ryšį – nuolat lankomasi tose pačiose vietose, kviečiama į susitikimus. Dažnai pastebima, kad asmenys jau žino apie socialinę paramą teikiančias įstaigas, tačiau ne visada pasinaudoja jų paslaugomis, sąmoningai renkasi gyvenimą gatvėje, kur nereikia laikytis jokių taisyklių, o pajamų gauna iš išmaldą duodančių asmenų.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų pareigybių skaičius Savivaldybei pavaldžiose socialinių paslaugų įstaigose 2014-12-31

Eil. nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų pareigybių skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų pareigybių skaičius
		Iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	
1.	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	151	52	154
2.	BĮ Vilniaus miesto nakvynės namai	20	-	34
3.	Vilniaus miesto krizių centras	21	-	7
4.	BĮ Valakampių socialinių paslaugų namai	7	7	28
5.	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	11,5	2	31,15
6.	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	4	-	15
7.	BĮ Dienos centras „Šviesa“	7,25	4	18,25
8.	VšĮ dienos centras „Mes esame“	11	-	6,75
9.	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	10	6	15
10.	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	12	12	14,5
11.	Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	12	12	18
12.	Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	13	1	18
	Iš viso:	279,75	96	359,65

8. 2014 metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

2014 m. socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatai pateikiami Vilniaus miesto savivaldybės 2014 m. socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimo ataskaitoje.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys nurodomos 17 skyriuje „Prognozuojamos socialinės paslaugos“.

10. 2015 metų priemonių planas

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
I. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą socialinės rizikos vaikams, socialinės rizikos šeimoms bei jose augantiems vaikams, neįgaliems vaikams bei jaunimui				
1. Organizuoti ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas likusiems be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams	1.1. Vaikų apgyvendinimas vaikų socialinės globos namuose	1920,9, iš jų: 1374,3 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 546,6 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius	*340 likusių be tėvų globos vaikų bus suteiktos ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos *180 socialinės rizikos vaikų, laikinai likusių be tėvų globos vaikų bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	1.2. Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namų likusių vaikų šeimynų apgyvendinimas bendruomenėje	-	Socialinės paramos skyrius	3 šeimynos po 7–9 vaikus
	1.3. Ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas nepilnametėms motinoms su vaikais	Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Iki 4 asmenų per metus
	1.4. Pagalbos pinigų šeimynoms, šeimoms, globojančioms (rūpinančioms) ar prižiūrinčioms nesusietus giminystės ryšiais vaikus, skyrimas	86,9 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Šeimynoms, šeimoms, globojančioms 100 nesusietų giminystės ryšiais vaikų, bus skirti pagalbos pinigai
	1.5. Vaiko apsaugos politikos parengimas ir įgyvendinimas	=	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	Vaiko apsaugos politikos priemonės bus įgyvendinamos Savivaldybės vaikų socialinės globos namuose

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
2. Organizuoti dienos, trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugas vaikams ir jaunimui su negalia	2.1. Dienos, trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensione	655,5, iš jų: 570,9 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 84,6 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	*72 vaikams ir jaunuoliams su proto, kompleksine negalia bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos *5 vaikams ir jaunuoliams su proto, kompleksine negalia bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos *3 vaikams ir jaunuoliams su proto, kompleksine negalia bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
	2.2. Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	197,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	40 vaikų su proto negalia bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
	2.3. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus specialiojo lopšelio-darželio „Čiauškutis“ dienos socialinės globos centre	60,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus specialusis lopšelis-darželis „Čiauškutis“	40 neįgaliųjų ir sutrikusio intelekto vaikų bus teikiamos dienos socialinės globos paslaugos
3. Organizuoti vaikų socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas dienos centruose	3.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro vaikų dienos centruose „Labirintai“, „Bičiulis“, „Savi“	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniais daliniams	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	100 vaikų iš socialinės rizikos, priklausomų asmenų šeimų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos dienos centruose
4. Organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams	4.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinio darbo skyriuje	460,3 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	1000 socialinės rizikos šeimų ir 1700 jose augančių vaikų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugos
	4.2. NVO, teikiančios socialinės priežiūros paslaugas namuose socialinės rizikos šeimoms Vilkpėdės seniūnijoje, finansavimas	36,1 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Socialinės paramos skyrius, VšĮ „SOS vaikų kaimas“	65 šeimoms ir 94 jose augantiems vaikams bus teikiamos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugos
II. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims				
5. Organizuoti ilgalaikės	5.1. Asmenų	3198,1, iš jų:	Socialinės paramos	760 senyvo amžiaus ir

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
(trumpalaikės) socialinės globos paslaugas	apgyvendinimas socialinės globos namuose	1069,6 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 2128,5 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	skyrius	neįgalių asmenų bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos
	5.2. Paslaugų teikimas Valakampių socialinių paslaugų namuose	608,4, iš jų: 449,1 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 159,3 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Valakampių socialinių paslaugų namai	*38 asmenims su proto, kompleksine negalia bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos *10 asmenų bus teikiamos ilgalaikės socialinės globos paslaugos Grupiniuose gyvenimo namuose *15 asmenų bus suteiktos trumpalaikės socialinė globos paslaugos
6. Organizuoti dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas	6.1. Dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Dienos centre „Šviesa“	485,7, iš jų: 422,3 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 63,4 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Dienos centras „Šviesa“	*72 proto, kompleksinę negalią turintiems suaugusiems asmenims bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos *10 proto, kompleksinę negalią turinčių suaugusių asmenų bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	6.2. Dienos ir trumpalaikės socialinės globos paslaugų teikimas Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose	181,8, iš jų: 110,7 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 71,1 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	*30 asmenų, turinčių senatvės psichikos sutrikimų bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos *5 asmenims bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	6.3. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas VŠĮ Markučių dienos veiklos centre	409,6, iš jų: 289,6 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 120,0 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	VŠĮ Markučių dienos veiklos centras	63 proto, kompleksinę negalią turintiems asmenims bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos
	6.4. Dienos socialinės globos ir profesinio mokymo paslaugų teikimas VŠĮ dienos centre „Mes esame“	396,5 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	VŠĮ dienos centras „Mes esame“	80 asmenų su proto, kompleksine (psichikos) negalia bus suteiktos dienos socialinės globos

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
				(socialinės priežiūros) ir profesinio mokymo paslaugos
	6.5. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas VšĮ „Vilties akimirka“	<u>133,5</u> LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	VšĮ „Vilties akimirka“	20 sunkių proto bei kompleksinę negalią turinčių asmenų bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos
	6.6. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus „Vilties“ specialiojoje mokykloje-daugiafunkciame centre	LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus „Vilties“ specialioji mokykla-daugiafunkcis centras	15 suaugusių asmenų su negalia bus suteiktos dienos socialinės paslaugos
	6.7. Dienos socialinės globos paslaugų teikimas Vilniaus Verkių mokykloje-daugiafunkciame centre	<u>43,4</u> LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus Verkių mokykla-daugiafunkcis centras	10 suaugusių asmenų su negalia bus suteiktos dienos socialinės globos paslaugos
7. Organizuoti apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugas	7.1. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Fabijoniškių socialinių paslaugų namuose	<u>184,2</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	44 senyvo amžiaus, neįgaliems asmenims bus suteiktos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos
	7.2. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Valakampių socialinių paslaugų namuose	<u>110,0</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Valakampių socialinių paslaugų namai	34 asmenims, turintiems lengvą ir vidutinę proto negalią, bus teikiamos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos
	7.3. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Savarankiško gyvenimo namuose „Savi namai“	<u>70,6</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	28 asmenims, turintiems psichikos negalią, jų šeimų nariams, bus suteiktos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos
	7.4. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų teikimas Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrijos „Giedra“ savarankiško gyvenimo namuose (Švenčionių r., Magūnų k.)	<u>29,5</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Lietuvos psichikos negalios žmonių globos bendrija „Giedra“	10 psichikos negalią turinčių asmenų bus suteiktos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos
8. Organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrąsias socialines paslaugas	8.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro dienos centre „Versmė“	<u>16,9</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	130 psichikos negalią turinčių asmenų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrosios socialinės paslaugos

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
	8.2. Paslaugų teikimas VšĮ „Rastis“	11,6 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	VšĮ „Rastis“	40 psichikos negalią turinčių asmenų bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, psichosocialinės reabilitacijos paslaugos
9. Organizuoti pagalbos į namus paslaugas	9.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Socialinių paslaugų namuose skyriuje	1025,1 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	1450 senyvo amžiaus, neįgalių asmenų bus suteiktos pagalbos į namus paslaugos
	9.2. Dienos socialinės globos paslaugų namuose teikimas	132,1 LR valstybės biudžeto spec. tikslinė dotacija	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	100 asmenų planuojama teikti dienos socialinės globos paslaugas
	9.3. Integralios pagalbos paslaugų asmens namuose organizavimas (iki 2015-08-31)	333,2 ES struktūrinių fondų lėšos projektui „Integralios pagalbos teikimas Vilniaus mieste“	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	130 asmenų jų namuose lankomosios priežiūros darbuotojai kartu su slaugos specialistais teiks integralios pagalbos paslaugas
	9.4. NVO, teikiančios pagalbos slaugant neįgaliuosius jų namuose paslaugas, projekto finansavimas	63,0 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Vilniaus skyrius	140 asmenų planuojama teikti slaugos paslaugas asmens namuose
10. Organizuoti transporto paslaugas	10.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro Paslaugų namuose skyriuje	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniams daliniams	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	300 senyvo amžiaus, neįgalių asmenų, turinčių judėjimo funkcijų sutrikimų, bus suteiktos transporto paslaugos
	10.2. Paslaugų nefrologiniams ligoniams teikimas	107,5 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, VšĮ „Menava“	70 nefrologinių ligonių bus suteiktos transporto paslaugos
11. Organizuoti sociokultūrinės paslaugas	11.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto socialinės paramos centro 3 dienos centruose	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos bendrai, neskaidant jų struktūriniams	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	550 senyvo amžiaus, neįgalių asmenų bus suteiktos sociokultūrinės paslaugos

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
		daliniams		
12. Organizuoti socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems	12.1. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje 2015 m. projektų finansavimas	828,6, iš ju: 75,3 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas 753,2 LR valstybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	4481 asmeniui bus suteiktos socialinės reabilitacijos bendruomenėje paslaugos
III. Užtikrinti socialinių paslaugų teikimą suaugusiems socialinės rizikos asmenims				
13. Organizuoti apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose bei laikino apnakvindinimo paslaugas	13.1. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto nakvynės namuose	704,5 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto nakvynės namai	*300 socialinės rizikos suaugusių asmenų bus suteiktos apgyvendinimo nakvynės namuose paslaugos *300 socialinės rizikos suaugusių asmenų bus suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos *5000 socialinės rizikos suaugusių asmenų (asmenys gali kartotis) bus suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos filiale „Sala“
	13.2. Paslaugų teikimas Vilniaus miesto krizių centre	453,7 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Vilniaus miesto krizių centras	*150 asmenų (70 moterų ir 80 vaikų), patiriančių buitinių smurtą, bus suteiktos apgyvendinimo krizių centre paslaugos *220 asmenų (130 moterų ir 90 vaikų), patiriančių buitinių smurtą, bus suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos *190 vaikų iš socialinės rizikos šeimų bus suteiktos trumpalaikės socialinės globos paslaugos
	13.3. NVO, teikiančios laikino apnakvindinimo paslaugas socialinės rizikos suaugusiems asmenims, projekto finansavimas	43,4 Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, Vilniaus Arkivyskupijos Caritas Nakvynės namai	65 socialinės rizikos suaugusiems asmenims bus suteiktos laikino apnakvindinimo paslaugos
14. Organizuoti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrąsias socialines paslaugas	14.1. Paslaugų organizavimas Vilniaus miesto socialinės paramos centre	Vilniaus m. savivaldybės biudžeto lėšos Vilniaus miesto socialinės paramos centrui apskaitomos	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	240 socialinės rizikos suaugusių asmenų (180 soc. būstuose gyvenančių įsiskolinusių ir 60 benamių asmenų) bus suteiktos socialinių

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (tūkst. Eur) ir finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
		bendrai, neskaidant jų struktūriniais daliniams		įgūdžių ugdymo ir palaikymo, bendrosios socialinės paslaugos
	8.3. Paslaugų teikimas VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centre	<u>11,6</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centras	Paslaugas planuojama teikti 180 vyrų ir jų šeimų narių
15. Organizuoti maitinimo paslaugas	15.1. Maitinimo organizavimas	<u>21,1</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius; Vilniaus miesto nakvynės namai	100 asmenų per dieną bus suteiktos maitinimo paslaugos Vilniaus miesto nakvynės namuose
	15.2. NVO, teikiančių nemokamo maitinimo paslaugas nepasiturintiems asmenims, projektų finansavimas	<u>62,8</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, LPF „Maisto bankas“, LPF „Harė Krišna maistas kūnui ir sielai“, Vilniaus arkivyskupijos Caritas valgykla „Betanija“, LPF „Vilties centras“	1500 asmenų per dieną bus suteiktos maitinimo paslaugos
16. Organizuoti asmens higienos ir priežiūros paslaugas	16.1. Maudymosi paslaugųirtyje organizavimas	<u>122,3</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius; Vilniaus miesto socialinės paramos centras; Vilniaus miesto nakvynės namai, Z. Stupenko firmos pirtis	Per mėnesį 900 vargingai gyvenančių, paleistų iš laisvės atėmimo vietų, nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčių asmenų bus suteiktos asmens higienos ir priežiūros paslaugos
	16.2 Maudymosi paslaugų dušuose organizavimas	<u>10,0</u> Vilniaus m. savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius, NVO	Asmens higienos ir priežiūros paslaugas dušuose gaus 100 asmenų per mėnesį

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2015 m.

Vilniaus miesto savivaldybės gyventojų daugumos socialinių paslaugų poreikis tenkinamas Savivaldybės teritorijoje.

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai ir būdai

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas tūkst. Eur (tūkst. Lt)		Pagal planines išlaidas tūkst. Eur (tūkst. Lt)
		2013 m.	2014 m.	2015 m.
1	2	3	4	5
1.	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS SOCIALINĖMS PASLAUGOMS, IŠ JŲ:	8728,0 (30136,0)	9744,5 (33645,8)	10598,9 (36595,9)
	1.1. Savivaldybės pavaldumo socialinių paslaugų įstaigų tiesioginis finansavimas, iš jų:	5375,5 (18560,6)	6342,2 (21898,1)	6758,5 (23335,7)
	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	2112,4 (7293,7)	2190,7 (7564,1)	2274,3 (7852,8)
	Vilniaus miesto nakvynės namai	668,9 (2309,6)	663,3 (2290,2)	704,5 (2432,6)
	Vilniaus miesto krizių centras	351,9 (1214,9)	430,3 (1485,6)	453,7 (1566,5)
	Valakampių socialinių paslaugų namai	274,7 (948,4)	470,7 (1625,1)	559,1 (1930,6)
	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	577,1 (1992,5)	538,9 (1860,8)	570,9 (1971,3)
	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	255,4 (881,9)	290,4 (1002,7)	294,9 (1018,1)
	Dienos centras „Šviesa“	427,8 (1477,1)	420,5 (1452,0)	422,3 (1458,2)
	VšĮ dienos centras „Mes esame“	370,7 (1280,0)	376,2 (1299,0)	396,5 (1369,0)
	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	71,0 (245,2)	342,0 (1180,7)	262,7 (907,0)
	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	79,4 (274,0)	140,5 (485,2)	266,5 (920,3)
	Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	84,2 (290,7)	116,8 (403,2)	165,0 (569,6)
	Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	102,1 (352,6)	361,9 (1249,5)	388,1 (1170,3)
	1.2. Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas Savivaldybės pavaldumo įstaigose, iš jų:	548,1 (1892,5)	625,0 (2158,2)	681,7 (2353,6)
	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	117,2 (404,7)	171,8 (593,3)	159,3 (550,0)
	Vilniaus miesto nakvynės namai	65,9 (227,5)	57,9 (200,0)	57,9 (199,9)
	Vilniaus miesto krizių centras	4,2 (14,6)	4,7 (16,2)	7,5 (26,0)
	Valakampių socialinių paslaugų namai	114,9 (396,7)	138,6 (478,5)	168,0 (580,1)
	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	149,5 (516,3)	162,8 (562,0)	166,5 (574,9)
	Fabijoniškių socialinių paslaugų namai	35,9 (123,9)	30,4 (105,1)	38,6 (133,3)
	Dienos centras „Šviesa“	40,9 (141,1)	34,6 (119,5)	59,6 (205,8)

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas tūkst. Eur (tūkst. Lt)		Pagal planines išlaidas tūkst. Eur (tūkst. Lt)
		2013 m.	2014 m.	2015 m.
	VšĮ dienos centras „Mes esame“	19,6 (67,7)	24,2 (83,6)	24,3 (83,7)
	1.3. Įstaigų, kurių veikloje Savivaldybė dalyvauja dalininko teisėmis, finansavimas, iš jų:	312,8 (1080,0)	312,8 (1080,0)	321,5 (1110,0)
	VšĮ Markučių dienos veiklos centras	289,6 (1000,0)	289,6 (1000,0)	298,3 (1030,0)
	VšĮ Vilniaus psichosocialinės reabilitacijos centras	11,6 (40,0)	11,6 (40,0)	11,6 (40,0)
	VšĮ Socialiniai paramos projektai	-	-	-
	VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centras	11,6 (40,0)	11,6 (40,0)	11,6 (40,0)
	1.4. Apmokėjimas už ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugas	2137,9 (7381,9)	2100,9 (7254,1)	2443,9 (8438,3)
	Likusiems be tėvų globos vaikams	1041,6 (3596,4)	1066,3 (3681,7)	1374,3 (4745,2)
	Senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims	1096,4 (3785,5)	1034,6 (3572,4)	1069,6 (3693,1)
	1.5. Socialinių paslaugų pirkimas, iš jų:	135,5 (467,6)	137,7 (475,3)	137,0 (473,2)
	Apgyvandinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos suaugusiems asmenims su negalia	20,6 (71,0)	25,3 (87,3)	29,5 (102,0)
	Transporto paslaugos nefrologiniams ligoniams	114,9 (396,6)	112,4 (388,0)	107,5 (371,2)
	1.6. Nevalstybinių organizacijų rėmimas, iš jų:	218,2 (753,3)	225,9 (779,9)	256,3 (885,1)
	Nevalstybinių organizacijų socialinių projektų dalinis finansavimas	155,5 (536,9)	155,5 (536,9)	181,0 (625,1)
	Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų dalinis finansavimas	62,7 (216,4)	70,4 (243,0)	75,3 (260,0)
	SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO IŠLAIDOS SOCIALINĖMS PASLAUGOMS PALYGINTI SU BENDRU SAVIVALDYBĖS BIUDŽETU (PROC.)	2,6	2,6	2,9
	Bendras Savivaldybės biudžetas	339.038,4 (1.170.631,7)	373.197,6 (1.288.576,8)	369.515,6 (1.275.863,5)
2.	LR VALSTYBĖS BIUDŽETO SPECIALIOSIOS TIKSLINĖS DOTACIJOS, IŠ JŲ:	3558,5 (12286,8)	3441,5 (11882,8)	3473,8 (11994,3)
	2.1. Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	225,1 (777,1)	483,7 (1670,1)	460,3 (1589,2)
	2.2. NVO, teikiančioms socialinės priežiūros paslaugas socialinės rizikos šeimoms Vilkipėdės seniūnijoje	-	12,0 (41,5)	36,1 (124,6)
	2.3. Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	1856,6 (6410,6)	1979,3 (6834,2)	2128,5 (7349,3)
	2.4. Iš apskričių perduotoms įstaigoms išlaikyti, iš jų:	1476,8 (5099,0)	966,5 (3337,0)	848,9 (2931,0)

Eil. nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal kasines išlaidas tūkst. Eur (tūkst. Lt)		Pagal planines išlaidas tūkst. Eur (tūkst. Lt)
		2013 m.	2014 m.	2015 m.
	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namai	294,8 (1018,0)	95,3 (329,0)	74,5 (257,4)
	Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namai	293,6 (1013,6)	254,1 (877,4)	211,2 (729,3)
	Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namai	306,3 (1057,5)	349,4 (1206,4)	236,1 (815,2)
	Vilniaus vaikų socialinės globos namai „Gilė“	292,5 (1009,9)	79,4 (274,2)	24,8 (85,6)
	VšĮ „Antavilių pensionatas“	289,6 (1000,0)	188,3 (650,0)	302,2 (1043,3)
3.	ES STRUKTŪRINIŲ FONDŲ LĖŠOS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ ĮSTAIGOMS, IŠ JŲ¹⁵:	1758,3 (6071,5)	317,8 (1097,3)	333,2 (1150,4)
	Vilniaus miesto socialinės paramos centras	147,9 (510,7)	317,8 (1097,3)	333,2 (1150,4)
	Vilniaus miesto krizių centras	26,9 (93,0)	-	-
	Valakampių socialinių paslaugų namai (Pensiono „Vilties namai“ savarankiško gyvenimo namai ir trumpalaikės globos centras)	202,9 (700,7)	-	-
	Valakampių socialinių paslaugų namai (Pensiono „Vilties namai“ grupiniai gyvenimo namai)	355,1 (1226,2)	-	-
	Vilniaus miesto vaikų ir jaunimo pensionas	1025,5 (3540,9)	-	-
	IŠ VISO BENDRAI:	14044,8 (48493,9)	13503,8 (46625,9)	14405,9 (49740,7)

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2014 m. socialinėms paslaugoms buvo skirta 13,5 mln. Eur – tai yra Savivaldybės biudžeto, ES struktūrinių fondų lėšos bei valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos. Pagrindinis socialinių paslaugų finansavimo šaltinis yra Savivaldybės biudžetas: 2014 m. skirta 9744,5 tūkst. Eur – tai sudaro 72 proc. visų socialinėms paslaugoms skirtų lėšų arba 2,6 proc. bendro Savivaldybės biudžeto. Didžioji dalis, t. y. du trečdaliai, Savivaldybės biudžeto lėšų skiriama Savivaldybės pavaldumo įstaigose teikiamoms socialinėms paslaugoms finansuoti.

2015 m. socialinių paslaugų finansavimui planuojama skirti apytiksliai 14,4 mln. Eur, iš jų Savivaldybės biudžeto lėšų – 10598,9 tūkst. Eur arba 854,4 tūkst. Eur daugiau nei praėjusiais metais. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto didėjimas matomas ir skiriamą lėšų dalį lyginant su bendru planuojamu Savivaldybės biudžetu (2,9 proc.). Šis augimas paaiškinamas tuo, kad skiriama lėšų naujų Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigų padalinių, įkurtų įgyvendinus ES finansuotus projektus, išlaikymui. Įsteigti šie nauji padaliniai:

1. Vilniaus miesto krizių centre – grupinio gyvenimo namai vaikams, šeimos paramos centras ir krizių centras motinoms ir vaikams;
2. Valakampių socialinių paslaugų namuose – savarankiško gyvenimo namai, trumpalaikės globos centras, grupiniai gyvenimo namai;

¹⁵ Nurodytos bendros įgyvendinamų projektų lėšos – ES struktūrinių fondų, Savivaldybės, valstybės bei skolintos.

3. Vilniaus miesto socialinės paramos centre – Savarankiško gyvenimo namai „Savi namai“ ir dienos centras „Versmė“ psichikos negalią turintiems asmenims.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai yra šie:

1. Savivaldybės pavaldumo socialinių paslaugų įstaigų tiesioginis finansavimas;
2. Įstaigų, kurių veikloje Savivaldybė dalyvauja dalininko teisėmis, tiesioginis finansavimas arba programų finansavimas;
3. Socialinių paslaugų pirkimas;
4. Nevyriausybinių organizacijų projektų rėmimas.

14. Lėšos reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant plėsti socialinių paslaugų infrastruktūrą mieste, gerinti socialinių paslaugų kokybę, būtina didinti žmogiškuosius išteklius bei skirti lėšų socialinių darbuotojų, jų padėjėjų ir kitų darbuotojų profesinėms kompetencijoms, motyvacijai kelti, darbo sąlygoms gerinti. Planuojant žmogiškųjų išteklių plėtrą atsižvelgiama į Savivaldybės biudžeto galimybes finansuoti darbo užmokesčio fondą.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu

Savivaldybės biudžeto lėšos yra numatytos Socialinių paslaugų plano 10 skyriuje „2015 metų priemonių planas“ išvardintoms socialinių paslaugų organizavimo priemonėms. Savivaldybėje gyvena įvairių socialinių grupių asmenys, kuriems reikalinga nuolatinė ar vienkartinė socialinė parama ir socialinės paslaugos, tačiau Savivaldybė neturi tiek finansinių išteklių, kad visiems esamiems ar potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų užtikrinti paslaugų teikimą. Pavyzdžiui, ilgalaikei socialinei globai finansuoti trūksta 686 tūkst. Eur, iš jų 439 tūkst. Eur – vaikų globai, 247 tūkst. Eur – senyvo amžiaus, suaugusių asmenų su negalia globai. Tokiu atveju siekiant tenkinti klientų poreikius, vietoj ilgalaikei socialinei globos paslaugų plėtojamos dienos socialinės globos paslaugos, didinamas vietų skaičius dienos centruose ir pan.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija 2015–2017 metams

Kurti tokią socialinių paslaugų sistemą šeimoms ir vaikams:

1. Socialinis darbas su socialinės rizikos šeimomis:
 - individualus socialinis darbas su socialinės rizikos šeimomis, teikiant bendrąsias socialines paslaugas;
 - socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens namuose;
 - socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas vaikams iš socialinės rizikos šeimų vaikų dienos centruose;
 - socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas jaunuoliams, augusiems vaikų socialinės globos namuose.
2. Ilgalaikei (trumpalaikės) socialinės globos paslaugos vaikams:
 - vaikų socialinės globos namų veiklos organizavimas bendruomenėje, artimoje šeimai aplinkoje, atskirose šeimynose po 7–9 vaikus;
 - motyvuotų jaunuolių nuo 16 m. amžiaus apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose;
 - specializuotų reabilitacijos centrų steigimas priklausomiems nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų vaikams, kuriems būtų teikiamos socializacijos ir reabilitacijos paslaugos;
 - specializuotų reabilitacijos centrų steigimas emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams, kuriems būtų teikiamos socializacijos ir reabilitacijos paslaugos;

- emocijų ir elgesio sutrikimų turinčių vaikų apgyvendinimas specializuotose globėjų šeimose ar šeimynose;
 - Vaiko apsaugos politikos parengimas ir įgyvendinimas.
3. Socialinės paslaugos krizės ištiktoms šeimoms:
 - konsultavimo paslaugų prieinamumas krizės ištiktai šeimai;
 - laikino apnakvindinimo, apgyvendinimo paslaugos motinoms ir vaikams, laikinai neturinčioms ar negalinčioms gyventi savo namuose dėl krizės šeimoje ar šeimą ištikusios nelaimės.
 5. Tėvų globos netekusių vaikų globos šeimose, šeimynose skatinimas:
 - pagalbos pinigų skyrimas vaikams globojančioms šeimoms;
 - socialinio darbuotojo skyrimas pagelbėti vaiką globojančiai šeimai ar šeimynai globėjo ligos atveju.

Kurti tokią socialinių paslaugų sistemą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims:

1. Ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa institucijoje:
 - asmenims su proto, kompleksine negalia;
 - senyvo amžiaus asmenims, asmenims, sergantiems senatvinės demencijos formomis.
2. Dienos socialinė globa:
 - globos institucijoje decentralizacija asmenims su proto, kompleksine negalia, dienos socialinės globos centrų įvairiose miesto vietose įsteigimas;
 - neintensyvaus užimtumo ir socialinės globos grupių vyresnio amžiaus asmenims su proto/ psichikos negalia įkūrimas;
 - dienos socialinė globa namuose asmenims su sunkia negalia;
 - pagalbos slaugant paslaugų namuose plėtojimas ir jų apimčių didinimas;
 - integralios pagalbos paslaugų namuose teikimas.
3. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose asmenims su proto, psichikos ir fizine negalia paslaugų teikimas.
4. Pagalbos į namus paslaugų masto (apimčių) didinimas.
5. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas proto negalių turintiems asmenims namuose ir dienos centruose.
6. Transporto organizavimo paslaugų asmenims su judėjimo, proto, kompleksine negalia masto (apimčių) didinimas.
7. Socialinių įmonių kūrimo skatinimas.
8. Asmeninių būstų pritaikymas neįgaliųjų poreikiams.

Kurti tokią socialinių paslaugų sistemą socialinės rizikos asmenims:

1. Gyvenimo sąlygų gerinimas nakvynės namuose:
 - laikino apnakvindinimo nakvynės namuose paslaugų kokybės gerinimas;
 - laikino apgyvendinimo vietų, pritaikytų asmenims su judėjimo negalia, skaičiaus didinimas.
2. Nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčių socialinės rizikos asmenų apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose.
3. Nuolatinės gyvenamosios vietos neturinčių asmenų, siekiančių gyventi savarankiškai, apgyvendinimas „tarpiniuose“ būstuose.
4. Socialinių (darbinių) įgūdžių ugdymas ir palaikymas dienos užimtumo centruose asmenims, priklausomiems nuo psichotropinių medžiagų, grįžusiems iš laisvės atėmimo vietų, neturintiems nuolatinės gyvenamosios vietos.
5. Socialinio darbo gatvėje su benamiais ir elgetaujanciais asmenimis plėtra.
6. Asmens higienos paslaugų tinklo plėtra.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Socialinių paslaugų plėtros prognozė 2015-2017 metams

Eil. nr.	Žmonių socialinė grupė	Prognozuojamos plėsti socialinės paslaugos	Finansavimo ar vietų (gavėjų) mastas
1	2	3	4
1.	Vaikai ir šeimos	Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namų likusios vaikų šeimos apgyvendinimas bendruomenėje.	1 šeimyna 9 vaikai
		Vilniaus vaikų socialinės globos namų „Gilė“ vaikų šeimynų apgyvendinimo bendruomenėje proceso pradžia.	6 šeimos po 7–9 vaikus
		Vaiko apsaugos politikos parengimas ir įgyvendinimas vaikų socialinės globos namuose.	Pagal poreikį
		Šeimynų kūrimosi ir vaikų globos šeimose skatinimas.	Pagal poreikį
		Globėjų, tėvių konsultavimas.	Pagal poreikį
		Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo namuose paslaugų socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams teikimo užtikrinimas.	1200 šeimų 2000 vaikų
		Specializuoto reabilitacijos centro emocijų ir elgesio sutrikimų turintiems vaikams steigimas.	6–8 vietos
		Specializuoto reabilitacijos centro vaikams, priklausomiems nuo alkoholio, narkotinių ar psichotropinių medžiagų, steigimas.	10 vietų
2.	Senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys	Integralios pagalbos paslaugų asmens namuose plėtojimas.	160
		Trumpalaikės atokvėpio socialinės globos paslaugų plėtra asmenims su proto, kompleksine negalia.	15 gavėjų
		Transporto paslaugų judėjimo, proto, kompleksinę negalią turintiems asmenims apimčių didinimas.	Pagal poreikį
3.	Socialinės rizikos asmenys	Dienos centrų–švarinimo punktų įkūrimas.	20–30 vietų
		Vilniaus miesto nakvynės namų filialo „Sala“ naujų patalpų įrengimas neblaivių asmenų apnakvindinimui.	30 vietų
		„Tarpinio būsto“ paslaugos.	10 būstų
		Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems asmenims.	30 vietų

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Socialinėms paslaugoms skiriamų lėšų dalis kiekvienais metais turėtų didėti.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Ištekliai, kurie sąlygotų efektyvesnę socialinių paslaugų poreikio tenkinimą:

- socialinių darbuotojų, dirbančių su socialinės rizikos šeimomis, skaičiaus didėjimas;
- finansavimo teikiamoms socialinėms paslaugoms didėjimas;
- finansavimo naujoms socialinėms paslaugoms, numatytoms 2015 m. socialinių paslaugų plano 16 skyriuje „Socialinių paslaugų plėtros vizija ir prognozė 2015–2017 metams“, skyrimas.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Vilniuje, kaip sostinėje ir didžiausiame šalies mieste, daugumos socialinių paslaugų poreikis tenkinamas Savivaldybės teritorijoje. Žemiau esančioje lentelėje išvardytos paslaugos, kurios siūlomos plėtoti kaip regioninės socialinės paslaugos.

Socialinių paslaugų rūšys	Mastas (vietų skaičius)
Trumpalaikės (ilgalaikės) socialinė globos paslaugų teikimas socialinės rizikos vaikams, turintiems priklausomybę nuo alkoholio ar psichotropinių medžiagų.	5–10
Trumpalaikės socialinė globos paslaugų teikimas socialinės rizikos vaikams, turintiems emocijų ir elgesio sutrikimų, reabilitacijos centre, kuriame būtų teikiamos kvalifikuotos psichiatrų, psichologų, specialiųjų pedagogų ir kitų specialistų paslaugos.	5–10
Vilniaus sutrikusio vystymosi kūdikių namų veiklos reorganizavimas teikiant tokias paslaugas: <ul style="list-style-type: none"> • ankstyvosios vaikų reabilitacijos, gydymo, profilaktikos, antrinio lygio asmens sveikatos priežiūros, socialinės paslaugos tėvų globos netekusiems kūdikiams ir vaikams; • intensyvosios reabilitacijos paslaugos vystymosi sutrikimų turintiems vaikams; • dienos socialinės globos paslaugos neįgaliems ir raidos sutrikimų turintiems vaikams; • trumpalaikės atokvėpio socialinės globos paslaugos vaikų su negalia šeimoms; • socialinės–psichologinės konsultacijos šeimoms, besilaukiančioms neįgalaus vaiko ar jį auginančioms šeimoms. 	Pagal poreikį

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Vilniaus miesto savivaldybės socialinių paslaugų planų įgyvendinimo priežiūros atsakingas vykdytojas yra Savivaldybės administracijos Socialinių reikalų ir sveikatos departamento Socialinės paramos skyrius. Planų įgyvendinimo priežiūra vykdoma atsižvelgiant į įvairias socialines grupes atstovaujančių organizacijų ar pavienių asmenų pateiktas pastabas bei pasiūlymus.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra ir įvertinimo rezultatai

Vilniaus miesto savivaldybės praėjusių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūra vykdoma parengiant praėjusių metų socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimo ataskaitą pagal nustatytą formą. Ši ataskaita parengiama iki einamųjų metų gegužės 31 d.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Savivaldybės praėjusių metų socialinių paslaugų plano priemonių įgyvendinimo ataskaitoje faktiškai įvykdytų priemonių rodikliai (paslaugų gavėjų skaičius, panaudoti asignavimai) lyginami su planuotais rodikliais, nustatytu socialinių paslaugų poreikiu. Teikiamų socialinių paslaugų efektyvumas vertinamas pagal socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijus, patvirtintus Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“ (žr. lentelę toliau). Ši informacija naudojama rengiant tolesnių metų socialinių paslaugų planus, koreguojant socialinių paslaugų teikimo tikslus, uždavinius bei priemones.

Eil. nr.	Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijai	Vertinimo rodiklis
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos per metus socialinėms paslaugoms, tenkančios vienam savivaldybės gyventojui	18,1 Eur
2.	Valstybės skirtų dotacijų santykis su savivaldybės biudžeto lėšomis, skiriamomis socialinėms paslaugoms	35,4 proc.
3.	Vietų skaičiaus stacionariose socialinių paslaugų įstaigose santykis su vietų skaičiumi (maksimaliu lankytojų skaičiumi per dieną) nestacionariose socialinių paslaugų įstaigose (laikino gyvenimo namuose, dienos socialinės globos centruose, savarankiško gyvenimo namuose, socialinės priežiūros centruose)	0,4
4.	Socialinių paslaugų (įskaitant bendrąsias socialines paslaugas) gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi	17,2 proc.
5.	Socialinės globos ir socialinės priežiūros gavėjų skaičiaus santykis su bendru savivaldybės gyventojų skaičiumi	1,7 proc.
6.	Socialinių paslaugų poreikio patenkinimo procentas (asmenų (šeimų), kuriems patenkintas socialinių paslaugų poreikis, santykis su asmenų (šeimų) skaičiumi, kuriems įvertintas socialinių paslaugų poreikis)	98,7 proc.

VII. INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Lietuvos Respublikos socialinių išmokų perskaičiavimo ir mokėjimo laikinasis įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymas.
4. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas.
5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006-11-15 nutarimas Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“.
6. Neįgaliųjų teisių konvencija.
7. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymas Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“.
8. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-12-29 įsakymas Nr. A1-384 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006-04-05 įsakymo Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ pakeitimo“.
9. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007-04-12 įsakymas Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“.
10. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014-01-20 įsakymas Nr. A1-23 „Dėl Socialinių paslaugų išvystymo normatyvų patvirtinimo“.
11. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011-07-01 įsakymas Nr. A1-309 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2010 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. A1-287 „Dėl Socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų finansavimo tvarkos aprašo ir Neįgaliųjų asociacijų veiklos rėmimo projektų finansavimo tvarkos aprašo patvirtinimo pakeitimo“.
12. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2010-11-24 sprendimas Nr. 1-1778 „Dėl Vilniaus miesto 2010–2020 metų strateginio plano patvirtinimo“.
13. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013-05-15 sprendimas Nr. 1-1225 „Dėl Vaiko gerovės plėtros 2013–2020 metų strategijos patvirtinimo“.
14. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015-01-21 sprendimas Nr. 1-2202 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės 2015 metų biudžeto tvirtinimo“.
15. Vilniaus miesto socialinės paramos centro 2014 m. veiklos ataskaita.
16. Vilniaus miesto krizių centro 2014 m. veiklos ataskaita.
17. Dienos centro „Šviesa“ 2014 m. veiklos ataskaita.
18. Fabijoniškių socialinių paslaugų namų 2014 m. veiklos ataskaita.

19. Valakampių socialinių paslaugų namų 2014 m. veiklos ataskaita.
 20. Vilniaus vaikų ir jaunimo pensiono 2014 m. veiklos ataskaita.
 21. Vilniaus miesto nakvynės namų 2014 m. veiklos ataskaita.
 22. VšĮ Dienos centro „Mes esame“ 2014 m. veiklos ataskaita.
 23. Vilniaus vaikų socialinės globos namų „Gilė“ 2014 m. veiklos ataskaita.
 24. Vilniaus Minties vaikų socialinės globos namų 2014 m. veiklos ataskaita.
 25. Vilniaus Žolyno vaikų socialinės globos namų 2014 m. veiklos ataskaita.
 26. Vilniaus Antakalnio vaikų socialinės globos namų 2014 m. veiklos ataskaita.
 27. VšĮ Markučių dienos veiklos centro 2014 m. veiklos ataskaita.
 28. VšĮ Vyrų krizių ir informacijos centro 2014 m. veiklos ataskaita.
 29. VšĮ „Rastis“ 2014 m. veiklos ataskaita.
 30. VšĮ „Socialiniai paramos projektai“ 2014 m. veiklos ataskaita.
 31. Petrušauskaitė V. 2014. (Ne)lygios galimybės švietime: ankstyvo romų vaikų pasitraukimo iš ugdymo sistemos Vilniaus mieste analizė. // *Etniškumo studijos 2014/1*, Vilnius: Lietuvos socialinių tyrimų centras.
 32. Lietuvos statistikos departamento internetinė svetainė, el. adresas <http://www.stat.gov.lt/>.
 33. Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, el. adresas <http://www.ndnt.lt/>.
 34. Vilniaus teritorinės darbo biržos internetinė svetainė, el. adresas <http://www.ldb.lt/tdb/Vilnius/Puslapiai/default.aspx>.
-

SOCIALINIŲ PASLAUGŲ RŪŠYS

Socialinių paslaugų įstatyme yra išskirtos dvi socialinių paslaugų rūšys – bendrosios ir specialiosios. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis. Remiantis Socialinių paslaugų katalogu, bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriama:

1. Informavimas.
2. Konsultavimas.
3. Tarpininkavimas ir atstovavimas.
4. Maitinimo organizavimas.
5. Aprūpinimas būtiniaisiais drabužiais ir avalyne.
6. Transporto organizavimas.
7. Sociokultūrinės paslaugos.
8. Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas ir kt.

Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimas savarankiškai rūpintis asmeniniu (šėimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka. Specialioms socialinėms paslaugoms priskiriama socialinė priežiūra ir socialinės globa. Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinė priežiūra teikiama socialinių paslaugų įstaigose ar asmens namuose. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros. Socialinė globa teikiama institucijoje (socialinės globos įstaigoje) ar asmens namuose.

SPECIALIOSIOS SOCIALINĖS PASLAUGOS		
	Paslaugos skirstomos	Apibrėžtis, ypatumai
Socialinė priežiūra	Pagalba į namus	Asmens namuose teikiamos paslaugos, padedančios asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje bei dalyvauti visuomenės gyvenime. Pagalbos į namus paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi susidėti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų.
	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Paslaugos, teikiamos asmenims (šeimoms) dienos metu, siekiant palaikyti ir atstatyti savarankiškumą atliekant įvairias visuomeniniame ar asmeniniame (šeimoms) gyvenime reikalingas funkcijas. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi susidėti ne mažiau kaip iš 3 paslaugų.
	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	Namų aplinkos sąlygų ir reikalingų paslaugų suteikimas asmenims (šeimoms), kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros, sudarant jiems sąlygas savarankiškai tvarkytis savo asmeninį (šeimoms) gyvenimą. Savarankiško gyvenimo namuose asmenys (šeimoms) patys tvarkosi buitį (gaminasi maistą, moka už komunalines paslaugas, apsiperka), iš dalies padedant socialiniam darbuotojui ar socialinio darbuotojo padėjėjui. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius.
	Laikinas apnakvindinimas	Nakvynės ir būtinųjų paslaugų (asmens higienos, buitinių) suteikimas asmenims, kurie yra benamiai, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, esant krizinei situacijai ir pan., kai, nesuteikus šių paslaugų, iškyla grėsmė asmens sveikatai ar gyvybei. Policijos ar greitosios medicinos pagalbos tarnybų pristatyti asmenys laikino apnakvindinimo įstaigose apnakvindinami esant sveikatos priežiūros specialistų išvadai, kad asmeniui nereikalinga būtinoji medicinos pagalba.
	Intensyvi krizių įveikimo pagalba	Pagalbos suteikimas asmeniui, atsidūrusiam krizinėje situacijoje.
	Psichosocialinė pagalba	Pagalba asmenims, išgyvenantiems krizę ar patyrusiems stiprius emocinius išgyvenimus (sunkias ligas, netektis, skyrybas šeimoje, psichologinį, moralinį, fizinį ar seksualinį smurtą) ir jų šeimoms, artimiesiems, apimanti socialinę, psichologinę pagalbą, sielovadą.
	Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose	Laikinas nakvynės, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo bei kitų būtinųjų paslaugų (asmeninės higienos, buitinių ir kt.) suteikimas asmenims, neturintiems gyvenamosios vietos ar dėl patirto smurto, prievartos ar kitų priežasčių negalintiems ja naudotis, siekiant atkurti savarankiškumą, prarastus socialinius ryšius ir padėti integruotis į visuomenę. Apgyvendinimo nakvynės namuose ir krizių centruose paslaugų sudėtis konkrečiam asmeniui gali būti skirtinga, atsižvelgiant į jo poreikius, bet turi būti teikiamos ne mažiau kaip 3 paslaugos.
Socialinė globa	Dienos socialinė globa	Visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba dienos metu.

	Trumpalaikė socialinė globa	Visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba vaikams, laikinai netekusiems tėvų globos, nepilnametėms motinoms, šeimos nariams, globėjams, rūpintojams, dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai ar darbo savaitę negalintiems prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra, – „atokvėpio“ paslaugos ar tęstinės socialinės paslaugos darbo savaitę (paromis), taip pat socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir socialinės rizikos vaikams po medicininės reabilitacijos, siekiant juos integruoti į visuomenę.
	Ilgalaikė socialinė globa	Visuma paslaugų, kuriomis visiškai nesavarankiškam asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba